

PARADIGMATA
E T
HISTORIÆ MORBORVM
OB RARITATEM OBSERVA-
TIONE DIGNISSIMÆ,

*Quarum lectio non minus rei ipsius gravitate, & admira-
tione, quàm utilitatis ubertate est ad medendum
& præsentendum profutura.*

Authore M. GVILLIELMO BALLONIO
D. Medico Parif. Celeberrimo.

E T
Editore M. IACOBO THEVART D. Medico Parifienfi.

PARISIIS.

M. DC. XLVIII.

PARADISE

HISTORICAL MONUMENTS
OF PARADISE GARDENS
TOWN DISTRICT

By the Hon. the Secretary of the
Public Works Department
of the Government of the Colony

Printed by M. G. DILLIARD, 11, RAILROAD
STATION, NEW YORK
1890

PARADISE

NEW YORK

LECTORIBVS BENEVOLIS

GVILLIELMVS DE BAILLOV

MEDICVS *ευπατρις*

*Q*uè illud usu venit ut quæ nobis obuia sunt, & sub sensum cadunt, ea nobis in nihilo habeantur: contra ea mirari soleamus ac amplecti quæ à nostris sensibus sunt remota. Et tamen in iis quæ ob oculos, aut ponuntur, aut fortè incidunt, vis magna poni debet: quòd eorū observatio ad communem rerū eximiarum effigiem animo imprimendam plurimùm sit profutura. Relinquamus externa, in domesticis diligentiam nostram acuamus. Cum hoc opusculum rei medicæ sit accommodatum, è communi foro res est à nobis repetenda.

Quoties noui morbi incognitique in diès surgunt ac nascuntur, qui à plerisque negliguntur? Sed id malè, magnòque ægrotantium incommodo. Quod eò ab illis prætermittitur, aut quod omnium morborum ut est nomen idem, ita & rationem, & ideam, & indolem eandem esse falsò crediderunt: aut quod ignorant quorsum rerum singularum observatio pertineat, & quantum adiumenti sit allatura: aut, cum sibi persuadeant inde nonnihil & ad laudem, & ad cognoscendum opis contingere posse, hoc tamen flocci faciunt, & turpi otio languère malunt. Quorum ut sinistra leuetur opinio, ignorantia adiuuetur, & ignauus in re fructuosa animus stimuletur addito minimo calcari, uno id verbo res potest explicari. Nemo ignorat ex singulorum in quoque corpore cognitione vniuersam ac generalem rerum in arte medica comprehensionem fluxissè: in qua communium theorematon omnis ratio vertitur, & tota vis posita iacet. Et cum admirabilis iste cursus ac progressio ceperit inde, minimo ex isto principio in tantam copiam & rerum ubertatem sensum increpescens: ne mirum sit si quæ rara sunt & communem aliorum opinionem superant, ea necesse sit proponi & ad communem usum accommodari. Vt enim fructuosa fuit eorum quæ ut plurimùm contingere cognitio, ita minorem non est habitura

apud cruditos homines qui otio non abutuntur, autoritatem eorum quæ raro eueniunt operosa obseruatio. Aut si illa in loco aliquo ponitur, cur hæc exulabit? Quamquam, nisi nos in nostra opera industria que excitanda cœcitiamus, plaris faciendum putamus id quod raro venit, quàm quod sæpè sese iactat in populo, ut nullus sit qui etiam in quadrimo eius notitiam non profiteatur. Nam ut rariorem rerum obseruatio eruditorum ferit sensus, ac eis ad blanditur: ita in tritis vulgaribusque rebus imperitæ multitudinis dissoluta industria versari solet. Qui in theatris laudem quærunt aliquam, dum mores hominum ficto simulatoque sermone, aut persequuntur, aut informantur, non quod omnibus notum proponunt, sed reconditum aliquid & inauditum vulgo exponunt, ut ex adumbrata simulataque fabulæ serie aliquid expressum verumque eliciatur: Eodem modo in arte medica, cuius non ubique non adest usus. Sæpè ea quæ præclara minusque sub sensum cadunt, notari debent, ut in iis quæ euentur sunt aliquid sit quod meminerimus, ac ne frustra res admiremur, ac si nil tale unquã contigisset. Quod multis qui popularem gratiam venantur ex usu fuit, qui ut suam ignorantiam occultent, aut rei occultæ & à communi sensu remotæ nonnullam explicationem venditent, tum demum gloriantur cum quid nouum euenisse vulgo persuadent. Nam si ex animo res processerit, nec opinionem rei euentus sefellerit, publicandæ suæ industriæ inde occasionem quærunt, cum tamen potius fortunæ talis euentus sit a scribendus; sin quid aduersum euenerit, ad rei difficultatem nunquã antea à quoquam perceptæ confugiunt. Ac dum eorum quæ raro eueniunt (eueniunt tamen, sed hoc fugiunt non aduertentes) ignari de populo malè merentur, iustam se satis occasionem prætexere putant, si se rei difficultate & insolentia defenderint. Quod ut effugiamus, ex propriis obseruationibus, & veterum Neotericorumque scriptis nonnulla morborum raro in vulgus seuenientiam & edidit, uacua elicere uoluimus, ut hæc animis nostris retenta impressaque proficiant. Nam & ita admirationis in morbis (quæ admiratio artem obscurat) occasio omnis tollitur, & similibus exemplis eruditi quoderit muneris, procum exemplorum prolatio summa cum delectatione autoritatem & sequemur fidem orationi asserre soleat. Valete.

GVILLIELMI
BALLONII
MEDICI PARISIENSIS
CLARISSIMI PARADIGMATA,

E T

*HISTORIÆ MORBORVM OB RARITATEM
observatione dignissimæ, quarum lectio, non minùs rei ipsius
gravitate, & admiratione, quàm utilitatis ubertate est
ad medendum & presentiendum profutura.*

HISTORIA PRIMA.

Dominus de Montgeron in multa apud Henricum
III. gratia inter 4. & 5. costam vulneratus fuit, &
pugio rectâ quæ illem adactus erat, & mediastinum
penetrauerat, deinde paulùm inflectendo opposi-
tam penè partem attigerat. Et minima etiam sectio-
ne sedes ipsius pugionis indagari potuerat, & fluenti sanguini,
deinde suppresso exitus parari, ac si contraria & opposita fuisset
apertio. Sed ut sæpè summorum virorum, & fiduciam rerum
magnarum habentium cæcitas est maxima etiam in rebus mini-
mis, quod ratio, quod tactus, quod tumor quidam eminens princi-
pio dictabat, nimirum fieri debere eo loco apertionem, id differ-
tur, negligitur, tandem necis occasionem allaturum. Ingens fuit
hæmorrhagia, insignis alicuius rami venæ æζυγς cæsi argumen-

tum. Iussus omnino quiescere. Nulla tussis penè totò morbi tempore, Difficultas spirandi exigua, Poterat in vtrumque latus dormire. Quidam ex Medicis volebat experiri, num alacer esset in se erigendo, iubebat vt sese ager paulum erigeret; maximè vt detegeretur, num aliquid in capacitatem esset, quod motu ipso deprehenderetur. Sed, vt inter pares inuidia facile se iactat, aliis id non placuit; maximè vero quòd eius opinionis autores primi non essent, & tamen id ad explorandum maximè fuerat opportunum, post 4. diem initum consilium (quoniam vulnus ad cicatricem tendebat) super iis quæ ad vulnus attinent, num tuto sineretur claudi, an vero dilatandum foret, an omnino claudendum, diuisa fuerunt sententiæ. Alij omnino debere claudi censuerunt, quòd multum sanguinis & spiritus effluxisset, quòd nil alienum videretur in capacitatem contentum, quòd Gal. & Guidonis consilio vulnera thoracis primo quoque tempore essent ad cicatricem ducenda, alioqui fistulæ metum esse, & sphaceli alicuius, aut syderationis in pulmone, qui alioqui alieno aëri & externo assueru, facile affici alterarique posset. Naturæ negotium dandum, viam esse ad os, ad vrinas, aut intestina. Pleuritides beneficio naturæ transumpta exutaque materia curari. Alij contra nitebantur suspecta esse agri bona & præter rationem alleuationem. Insigne vas incisum, sic non esse probabile, vt intra quatridduum clauderetur. Formidabilem esse cicatricem externam; quòd cum pars interna sit membranosa, propterea que amplius vulnere diducatur quàm carnosa, & tardius coalescat quàm ipsa carnosa, metus sit ne falsa opinionè internæ membranæ ad cicatricem perductæ, præter opinionem vulnus refricetur & refringatur. Ac tum fortè non amplius locus erit pyulco, aut euacuationi suppressæ saniei. Dicebant nil referre, si benè habere videretur primis diebus, sed expectandos alios dies criticos, & quid serus vesper veheret. In his vulneribus tuta omnia timèda esse. Non metum esse debere fistulæ, nisi vulnus consenuisset. Non ita metuendum esse ab externo aëre, quòd plus detrimenti esset affuturum à suppressa sanie, aut pure, quàm ab externo ambiente. Et qui dictum est naturæ opus committi debere, & aliàs tutiores vias confinxisse naturam: contrà dictum nouercam & brutam esse naturam, & aliquando veluti consultò, pus & sanie ad tempus seruare; quod cum cōmodè externi non potest, repentina mors obtingit. Sic satius esse cum vulnus hiet & pateat, si quid alienum sit, illac expurgare, quàm aut nouas vias comminisci,

comminisci, aut occlusum obseratumque vulnus denuò aperire, magna enim esset ignorantia suspicio, & iuncta crudelitatis opinio; immò & tutissimè fieri illo loco, & vulnus patere affirmabant & locum esse idoneum sectioni in purulentis. Qui præerat omnia sic moderari voluit, vt vtrique parti adblandiretur: at istæ blanditiæ & temperamenta ægrum perdiderunt, desitum est vulnus cicatricem contrahere. Triumphus antè victoriam canebatur. Iam fatagentium quorundam Chirurgorum avaritia, sibi loculos amplissimos acquirebat ad emungendam regiam liberalitatem, attentiores ad rem erant, non ægri rem, sed suam. Regis qui frequenter aderat (æger enim erat amicus Cæsaris) benevolentiam aucupari volebant, & in hoc omnis eorum ratio, animus, industria, & negotium otiosum versabatur. Iam libellos supplices vulgo placets, ad demerendam Regis liberalitatem porrigebant. At Regis nimia diligentia & amor ad præcipitandum ægrum nimius fuit: omnes enim id vnum studebant, vt Regi placerent, vt aliquid agere & dicere viderentur; sic salus ægri negligebatur, & si quid aliàs malè gestum fuit, hîc malè gestum est. Itaque Regis spes fallitur, ægri salus deseritur, foro & scænæ seruitur, avaritiæ locus quæritur, mons parturit, nascitur ridiculus mus, & his artibus in opprobrium & artis Medicæ & Chirurgiæ omnia conuertuntur: minùs enim benè tractatur quàm aliquis de plebe homuncio, aut scrutorum venditor. Porro supprimitur sanies in thorace multa, febris perseverat, alui profluuium, macies, tandem de repente difficultas spirandi, πνιγος, & inde mors, hæc contigit circà 33. diem à vulnere. Apertum cadaver, 3. aut 4. libræ sanguinis saniosi in capacitate thoracis inuentæ sunt, corpus ipsius pulmonis non erat vulneratum, sed tamen per ichoris contagionem erat velut tabo infectum, & membrana succingens erat syderata. Mirum quòd toto morbi tempore nulla pene tussis fuit. Si tantula pars humoris pleuritici facientis tussiculas adfert, cur non tanta saniei pars in thorace & circum mediastinum suppressa? nullus dolor lateris, nullum sputum cruentum.

Nobilis vir in bello ciuili per fuga multa tulit incommoda; in tot tantisque discriminibus cœpit laborare destillatione à capite postico, præsertim in humeros & ceruicem, hinc colli ac ceruicis contorsio quædam. Et cum tempore occursum non fuisset remediis ad id institutis, ita malum increuit, vt facies in posteriora detorqueretur, & non nisi magno conatu in anteriora reflecteretur.

At siue bibere, siue edere, siue loqui vellet, funiculo in eam rem comparato retrahebatur caput aliorum inclinans. Nunquam Luterianis Medicis quidquam tale videre contigerat. At laborandum fuit in specie morbi inquirenda, & remediis accommodatis. videbatur nonnullis vnius partis esse resolutio, quæ alteri conuulsionem attulisset, quod non erat credibile, nam in eodem statu pars perpetuo permansisset. At reducta facies in suum locum nisi magno conatu & magno cum dolore sisteretur, conuulsio quodam modo statim reuellebatur in postica, magnâ omnium qui aderant admiratione. Conuulsio erat reuera, & omnes muscoli erant affecti & viscoso frigidoque humore imbuti, qui discussus vsu rerum calidarum affectum sustulit.

3.

Mirum & inauditum quod contigit D. Colino Scabino Calentensi Synocho febre putrida laboranti. illi multoties educitur sanguis, febrilis incendij restinguendi gratia, vnâ horâ, aut alterâ post celebratam phlebotomiam, sanguis vasculis exceptus vermiculis plenus conspicitur, vt in putri & verminoso caseo obseruari solet. Nihilominus conualuit. Causam tantæ putredinis referebant Medici ad grauem malignamque exhalationem in aëra sublatam ex vacuata cloaca ciuitatis inquinamenta, & purgamenta excipiente, quæ ambientem permixtione labefactauerat, & exitiali labe conspurcauerat.

4.

Cuidam mulieri quinquagenariæ obortus in ventre tumor, hydropis opinionem faciebat. Ante morbo graui afflicta fuerat, victa ars malo graue symptoma non arcuit. Has tumentis aqualiculi molestias menses aliquot tulit, donec in hydropem cōfirmentur. Fœditas coloris, carnis ac molis collapsus, marcor & eminens abdominis tumor asciten significabant. Afflicta annos aliquot morbo ac symptomate victa excessit. Apertum cadauera, qua intercus copiose erupit, lien ac iecur vitium fecerat. Intestina velut tabo infecta conspiciuntur. Nec alia occultior diurnæ calamitatis & mortis occasio quæ sita est, donec in latrocinantis & penitus scrutantis Chirurgi conspectum se mesenterium dedit. Occurrit aliquid insolens cuius nouitas non tam admirationem peperit, quàm admiratio expectationem superauit, omnibus stupor fuit; inuentum est mesenterium ab intestinis separatum & absolutum. Pondere, qualitate, abscessuum insolentium, tanquam latentium scaturiginum vbertate, suprâ quam credi potest fuit prodigiosum. Dena pondo pependit, densum, corpulentum, succulentum.

plus iusto. Longius, latius & altius quam natura ferret. Sed abscessum perennitas maiori admirationi fuit. Nam & melicerides, & steatomata pullularant. Tumores ex iis quidam adeo increuerant & satiati fuerant, vt exigua punctione ingens humoris mellei copia æstu quodam exundaret. Multiplices tumores & lacunas humoris varietate, aut prudens, aut inconsulta natura quasi cellulis distinxerat. Aliàs coacta ac conglobata materies atheroma potius exprimebat; aliàs ob solutum, sed aliquantulum viscosum quem continebat humorem in meliceridon familiam tumor erat potius natus cooptari. Choerades non apparebāt, sed hic humor in naturam strumofam fortè degeneraturus erat. Sic omnia monstrosa. Digladiabantur etiam anatomes gnari & ancipites erant, an esset mesenterium id quod apparebat, an quid aliud. Stupore quodam, nuru, renutu, hæsitatione potius rem definiebant ac diiudicabant (aut se fingeant diiudicare) quam graui aliqua ratione. Ex mutuo ore alij mutuo pudibundi ac dubitabundi pendebant. Ita herclè hæc pars tanquam deformata & in aliam naturam μετα-
 ἠλθεῖσα naturam propriam ac formam exuerat.

Nobilis phreniticus per nouem dies decubuerat. Nulla arte conciliatur somnus, circā nonam noctem omnia exacerbatā. Exiliebat, & medico assidenti manum afferre volebat. A ministris in lectum coniectus est, fingit se dormire. Inopinatò è lecto surgit, & è sublimi fenestra, in medicum qui in area stabat incidit præceps. Miraculo sanitati restituitur. Putant casu discussam materiam, copiosæ vrinæ fluxerunt, simile quid apud Hipp. lib. 5. epidemiorum. Cuidam crurum rigor erat, & diuturnus: fortè in lapidem cecidit, læsum caput est, vertigo oborta est. desit malum vetus.

Mulier paupercula se vtero gestare opinabatur, venter intumuerat valdè. Exacti sunt perfecti foetus menses, nil producitur, tumor perseuerat. Alij eam hydropicam existimant, alij molam gestare autumant. Posteriorum opinionem euentus meliorem detexit. Nam cum annos sedecim has tumoris molestias tulisset, emaciata interiit. Aperto cadauere apparuit vterus, vndiquaque distentus. Magnam cucurbitam & profunditate densitatēque, & amplitudinem referebat. Adeo induruerat vt apprimi digiti non possent. Crassities digitorum quinque penè erat, pendebat pondere libras nouem cum dimidio. In capacitate interna, massa quædam carnea concreuerat, quæ pertinaciter interno corpori vterorum adhæserat, immo in eius naturam penè coaluerat. Molam

esse putabant, quæ flexu temporis diuturnioris ita vteris ipsis magno adhæsu & pertinaci coniuncta, in similem naturam vna sui parte coiuerat. In colo vteri abscessus erat steatomatis naturam referens, cornua manifestò apparebant, testiculus tantum vnus erat. Miraculo multis dissecta hæc pars exhibita est ad spectandum.

7.

Ioannes Hualdus annos natus viginti & duo, de dolore capitis queritur, humiditate cerebri effusa in opticos nervos occæcatur. Aduersus id omni præsidiorum genere oppugnatur, nil proficitur, immo & empiricorum præsidia aduocantur. Audio tãdem visum aliquatenus recuperasse, dolores perseverant capitis intolerabiles, omnium remediorum vim malum superauit. Præ mali diuturnitate & vehementia interiit. Aperto cadauere abscessus reperti sunt in processibus (quibus vires & munia certa à natura tribuuntur) mammillaribus. Illos abscessus melicerides vocare possis, quamquam ad scirrhum proximè accedant. Os frontis erosum erat & perforatum vi humoris acrimoniaque; foramen erat instar quadrantis qui tres denarios pendet. Circum foramen obstita erat caries multa quæ tempore exedisset. Ossa autem ethmoidea parte interna magis cariem contraxerant, & paulò antequam interiisset nec videbat, nec odorabatur. Conuulsus interiit. Vno antequam interiisset anno pedes incuruos retractosque habebat, adhibitis particularibus frictionibus ex hydrargyro, ista contractio sublata est. Sed antequam fatis concedit, præ conuulsione & manus & pedes incuruantur, & sic miserrimè suum diem obit. Putabant venefico poculo imbutum, sed male. Sed tanta fundi calamitas non aliunde orta erat peritorum consilio & opinione, quàm à latente luis venereæ veneno. Atque reuera signa aliquot paruerant: sed in primariis istis liberis, si quid peccatum sit, omnia solent leuiora æstimari. Contendebant quidam eum ad luis venereæ curationem adigi debere, vndelibet hoc malum natum foret: sed metu pecuniæ amittendæ ex venditione magistratus in quo erat constitutus, aut ne ea de re eliminaret quiddam, curatione superfluum est. Nec dubium est quin spes aliqua curationis superesset, si plus valuisset virorum bonorum sinistrum aduersumque rerum exitum metuentium autoritas certa ratione roborata, quàm aut amittendæ pecuniæ metus, aut fucata nonnullorum opinio malo ad blandiri solitorum.

Claudius Prior cum sumptuum metu medicos consulere ne-

Tamen & abscessus illi & ossum caries potest ab alia causa quam à venere aut veneno oriri vide quod scripsit Hipp. lib. 2. de morbis cap. de carie ossis capitis.

glexisset intolerabili siti cruciabatur. Hanc mero soluere nitebatur. Adaugebat magis. Viscera habebat calidissima, intemperantissimè vixerat, & malè affectos pulmones malèque affectum incur elephantica facies demonstrabat. Malo vires quærente raptis sursum humoribus & aluo astricta penè suffocatur. Stertit, lingua densatur, apoplecticus quodammodo fit. In ore densitas ista linguæ remanet, circum venas ranales batrachion nascitur, in gargaræone quoddam *ἐπιφλόγισμα*, ac si angina esset *ἐρυσίπτελα πώδης*, loquendi magna difficultas, omnia ex arte fiunt: tamen cum non febrirer multum, inopinatò septimo die natura irritata moliri vult aliquid. Nescio quæ materies in pulmone conclusa mouetur, ac si abscessus aliquis esset. Iactatur, resurgit sæpè, stertor, mors illa sitis ingens à pulmone calfacto ob pituitam putrem nata erat. Erat vel erysipelas in pulmone improprie dictum ab Hipp. denique hoc fuit pleripneumonicon. Simile passus est piæ memoriæ Doctor Thersophus Galterus: cum enim inextinguibilem vnus mensis sitim sustinuisset, oborto leni dolore lateris, intra quadriduum interiit.

2. de morbis.

Mirum quod obseruatum in aperto cadauere cuiusdam virginis: ea cum per menses aliquot laborauisset, & iam de hydrope metus esset, vi morbi interiit. Internum corpus obsitum erat exiguis admodum abscessibus, quorum infinitus erat numerus. Solum contentum in iis videbatur: speciem internarum charadon putabant.

9.

Nobilis mulier frequenter animo deficiebatur, omnibus remediis magnam & malignam vim morbi oppugnantibus confulebatur. Aperto cadauere in sinistro cordis ventriculo repertus est exiguis quidam grumus sanguinis qui ibi concreuerat, hinc repetinæ mortis occasio.

10.

In obsidione Rupellæ cuidam nobili globulo sclopetario transfoditur pectus à costis mammæ sinistrae subiectis ad infimas notas costas lateris dextri; præsertim quâ parte sita est cartilago xiphoides: hoc tamen vulnus curabile fuit. At anno post obortus dolor est intolerabilis colico simillimus qui nulli cessit remedio. Eo extincto apertum cadauer. Inuentum est diaphragma parte sua carnosa perforatum superiore ictu. Atque foramen illud aliqua ex parte obductum erat caruncula quæ circum accreuerat. Tamen per reliquam rimulam colon intestinum sensim subiue-

11.

fui parte ingressum fuit: idemque contigit quod tenui vulpeculæ apud Horatium, cum enim intumuit egredi non potuit. Denique ut fit enterocoele in scroto, ita enterocoele facta est in pulmonis capacitate.

12. Alteri à simili ferè in diaphragmate vulnere, ventriculus subiit pulmonis capacitatem sensim, & intra breue tempus interiit.

13. Mercatori dolor summus ad spinam dorsii, annum integrum laborabat. Quod aliquando lue venerea infectus esset, id attribuebant veteri morbo. Ter aut quater litus est. Nihil malum quieuit. Tandem sursum deorsum ingens sanguinis copia excreta est. Aperto cadauere Aneurisma compertum est in diuisione magnæ arteriæ ad ilia, quâ parte spinæ incumberet.

14. Ioanni Formaget dolores ad vtrumque hypochondrium ac præsertim ad sinistrum. Solo manus apulsu dolebat, manifestus erat pulsus in liene. Nos aneurisma esse suspicabamur. Eodem die quo secta vena exolutus est diffuso affatim sanguine. Putruerat lien, & grumosi sanguinis sinistro in hypochondrio magna copia reperta est.

15. Cuidam omnes arteriæ micabant manifesto. Mirum id fuit. Instituta diæta curatus est.

16. Mulier præpinguis macrescere volebat. Creta & aceto sæpè muliercularum & empiricorum consilio vsa est. Hinc pylori contractio infecuta est tanta, ut inde mors euenerit.

17. Cuidam lien sua mole iecur superabat. Crediderunt medici illud iecur à tanto liene in coctionis munere perficiendo adiuvare.
Pernel. c. 7. l. i. physio.

18. Cuidam vnus tantum ren erat, sed mira magnitudinis mole alterius defectum compensabat.
ibid.

19. Cuidam dolor capitis implacabilis circum suturam coronariam. Irrita medicamenta. Quâ parte dolor designabatur, eadem facta scalpello sectio. Non profuit. Aperto capite repertus est vermis inter caluariam & piam matrem situs. Si terebrata caluaria fuisset, spes vitæ aliqua fuisset.

20. Filius familiæ cladem gallicam patiebatur. Dum id clam effo vult, imperito barbitonfori rem credit. Hic rem paruifaciens nil interesse putat quo modo morbus curetur. Nam æger toto die ad prima munia redibat, deinde sero benè cœnatus duabus horis post illinebatur hydrargyro: nox ita transigebatur. Mane circiter deci-

nam patris mensæ accumbebat. Et ita morbo defuncturum se putabat. Sed de repente centum penè locis tubercula apparuerunt atheromatis simillima, & paruorum lupiarum instar. Elephantiasis metuebatur. Remedia ad elephantiasin vsurpantur: media curationis via obiit.

Inueni cuidam magna in ventriculo cruditas erat, febris quotidiana successit. initio paroxysmorum syncope: deinde epileptica conuulsiones. Quid hoc rei?

21.
Hieronymus
Sabucinus.

Magdalenzæ ad ædes diui Marci habitanti pes palpitare vehementer ex pollice dextro cœpit. Hæc palpitatio hinc rectà ascendebat per crus, femur & lumbos, donec ad caput perueniret, quo contacto desipiebat, postea statim conuellebatur spuma ad os facta.

22.
idem.

Mulier quædam strangulatui matricis erat obnoxia. Sæpè in comitiales conuulsiones incidebat ac syncopas. Hoc malum cum sæpiùs tulisset, nec vllò remedio liberaretur, excreto tandem è vulua nigro quodam humore & crasso, miraculo euasit.

23.
idem.

Philosophus quidam intolerabili capitis dolore tenebatur, pars dolens in syncipite magnitudine digitum non superabat. Aperto capite crassior membrana ea parte in qua dolor excitabatur caluaria adhærebat pauculo humore putri interiecto. Annotauit quoque autor idem quosdam comitiales factos fuisse quod pars vnguenti ex hydrargyro in aurem incidisset. An hoc verisimile est.

24.
idem.

Cuidam familiaris erat prolapsio intestini in inguen, fortè illi bubo venereus oboritur, suppuratur. Aperitur scalpello pars. Ita dum cicatrix obducitur, ita firma fit pars vt via præclusa sit defensuro intestino.

25.

Coquus quidam difficultate meiendi tenebatur, aliquando suppressio erat vrinæ. Calculum in vesica, aut aliquid simile suspicabantur. Per quædam interualla malum repetebat. De repente interiit, subitæ cladis causa reperta est aneurysma ruptum, valdè enim erat dilatata arteria quæ vasis vrinariis subiacebat. Ac credibile dilatationem istam arteriæ difficilis mictionis causam fuisse.

26.

Gruuidæ mulieri octauo mense abscessus ex aure erapit, filius eius hoc partu editus perpetuò purulentas aures habuit.

27.
Fer. c. II. l. I.
de morb. caus.
Hip. 5. Epid.

Quidam opimo corporis habitu, bibax, diebus octo ex ingenti corporis mole in magnam gracilitatem, citra vim morbi collapsus

28.

idem de urinis c. 11.

est. Et magnam vrinæ copiam profuderat, repentinæ collapsus & extenuationis causam.

29.

Idem c. 10. de febrib. forte idem D. S. germano conigit cui erat familiaris vomitus.

Quidam ætate florente epulans liberaliter, quotidie bilem vomebat. Hæc cessat vomitio; hinc ventriculi dolor immanis cum nausea & tussis inani. Vicies die rigeat citra febrem. Exactis diebus xv. tertiana corripitur; hac soluta resoluuntur omnes partes quæ sub capite sunt. Aperto corpore bilis prassina syncera reperitur in cauo tecoris pondo libræ membranæ coercita, & huius portio in nervos spinæ iam irrepsit.

30.

Quidam in cymeterio sancti Ioannis à lithotomis sectus, detracti quinque lapides. Mirum quod illi per totam penè vitam contigerat. Aluus nil penè reddebat nisi liquidum, aut sollicitata pharmacis. Nesciebatur quò id esset referendum. Aperto cadauere repertum est in medio vnius crassi intestini annulus crassus & durus qui mediam penè intestini partem occupabat. Sic crassiora excrementa non poterant transmitti.

31.

c. 9. pathol.

D. du Peron per 15. menses aluus liquidiuscula deieciat. Tandem excretus ingens lapis qui continebatur in intestinis. Fernelius multos recenset quibus ab intestinis lapides deturbati sunt etiam sine dolore.

32.

Rassius obseruauit detracto pilo vno eorum qui in cavitatibus nascuntur, cancrum teterrimum contigisse. Quod notandum, nè quid hinc temerè fiat.

33.

Filia Bartholomæi Roland ventris tormina quæstæ est, vomitiones assiduæ. Dolor nulli cessit remedio, dolore victa mortua est. Stylo abdomini immisso exiguo admodum foramine flatus erupit, & totum abdomen resedit. An non viuenti metu repentinæ mortis ista punctio fieri & potuit, & debuit. Audendum hercle desperatis maximè rebus.

34.

Dolebat sartor quidam, & suppressionem quandam vrinæ patiebatur. Erat autem pituita obstruens vrethram quæ id faciebat. Ille dum niteretur, acu pituitam aut inducere, aut educere, ea fortè impacta isti pituitæ introducta est; tribus post annis eductus est ex lithotomo lapis. Hic stæ acu erat transfossus. Nunquid id miraculi instar est?

35.

Puero cuidam in pupillam oculi stilus acutus adigitur: aqueo autem humore effuso qua ictus fuerat oculus, minor aliquantò reddita pupilla est, corneæque in rugas contracta est. Sed qui effusus humor erat, collectus est, & in locum suum refusus, vlcere ad cicatricem

ciatricem perducto sanitati æger restituitur. Rara hæc sunt: nam cum vlcus pupillam attingit & aqueus humor funditur cæcitatibus certissimæ metus est; id tamen Galenus obseruauit cap. 2. lib. 1. de sympto. causis.

Cuidam Chirurgo cum per dies aliquot cum summa cutis siccitate & squalore febris assidua, periculum mortis crearet, ac iam de funere ageretur: audacioris medici consilio propinata aqua quantum ebibere posset: deinde vestimentis circumtectum corpus: sudores manauerunt: alius liberior fuit, conualuit. Ab eo tempore familiaris fuit ob refrigeratas impendio partes alui fluor ex interuallis repetens. Iam annos 24. perseuerauit. Mirum cur maior offensio non contrigerit. In methodi medendi lib. 9. verat Galenus ne siccis calidisque corporibus aqua exhibeatur, quod partes solidas lædat, verba Galeni hæc ferè sunt: Intempesti-
ue aqua præscripta imbecillas corporis partes concurrit, unde non-
nullis ilico spirandi difficultatem, conuulsionem ac tremorem
conciliat. Minus iis tuta qui paucum sanguinis habent. Nam ce-
leriter ad partes solidas venit. Tamen alio in loco in febribus he-
cticis in quibus carniū est consumptio aquam mirificentissimè
laudat. Aquæ potus, vt ita duo illi loci concilientur, initio hec-
ticarum & intemperiei calidæ siccæ confert, & dum vires vigent.
Sed si contrà eueniat, quia nil in corpore est quod vim occurren-
tis aquæ debilitet & frangat, damnis augetur ægrum corpus.

Aristo. Mitilniensis corpore erat gracili, macro, & superius os
ventriculi vt potè frigidius aquæ frigidæ assuescere nō posse sæpè
animaduertent. Morbo præhensus est, cui profligando aquæ po-
tum ex vfu esse medici colligebant. Ille verò contrà insistebat ne
frigida propinaretur, alioqui, aut grauis singultus, aut conuulsio-
nis metum adesse. Medici opinionis suæ defensores pertinaces
frigidæ poculum propinant. Contigit vt æger prædixerat. Nam
conuulsus inde interiit. Quod diligenter notandum est vt ali-
quid consuetudini tribuatur.

Inexhaustâ siti cruciatos & ab ea nonnullos intereuntes vidit
Galenus. Primum eum qui viperam (dipsadem esse suspicatur)
comederat: item qui vinum in quod fortè, inciderat hoc animal,
tum qui vetus vinum ad ebrietatem hauserat. Nec non qui in
nauī siti diuexati temperare sibi non potuere quin marinam
aquam biberent, ij celerius interierunt, quam qui ab ea tempe-
rarint.

39.

Gal. c. 5. l. 4.
de loc. affect.

Vomitus cruenti & munctionis cruentæ ac hæmorrhagiæ causa esse potest hirudo, aut bibita, aut inter natandum naribus ducta. Et Galenus ita de homine integrè sano sensit qui cruentum euomeret. Nam fortè ille in fonte paruam hirudinem hauserat quæ tempore increuerat: aliùs cruentum eodem in nare ad ducto animali emunxit.

40.

Fer. c. 10. l. 5.
patbo.Gal. c. ult. l. 4.
de locis affect.

Fernelio occurrerunt qui cum nonnulla respirandi difficultate laborarent, ab exercitatione incalescentes lapillos tussiendo è pulmonibus extunderent. Alij pilulas crui, aut pisi magnitudine. Ac idem obseruasse se faterur Galenus in libris *ἡ τοῦ πῶν περὶ τῶν πῶν*.

41.

Antipatri medici notanda historia, & cuius morbus non nihil dedit negotij Galeno, & sex mensium tempus exigeretur antequam noticiam causæ pulsus inæqualitatis haberet. Antipater omnem in multis pulsibus, immo & in vna pulsatione inæqualitatem querebatur. Causam ad vitium pulmonum, nempe ad obstructionem Gal. referebat: obstructio autem & angustia, aut cum febre est, aut necessario cum orthopnoea, neutrum ad erat, quod mirum. Causam autem cur orthopnoea non esset Galenus sensit quod humor viscosus nō asperas sed leues arterias tantum occuparet. Inde notandum non omnem arteriarum pulmonis obstructionem difficilem anhelitum asferre, sed quæ in asperis non autem lauioribus est arteriis. Sed quæ in lauius est, tandem malo increfcente repentinum affert interitum, vt Antipatro quoque contigit.

Gal. ult. l. 4.
de locis affect.

42.

Septennis puella diarrhoea correpta plures dies grauidam olimque materiam aluo reddit. Consilium cum mulieribus ceptū est, in eam rem largè cytoniatum exhibetur. Aluus inde omnino restitit. Eâ suppressâ sana tormina excitantur, adeoque intumescit venter vt repentè hydropica facta videretur. Inualescunt dolores, stercus per os reieicitur. Aperto cadauere cæcum intestinum adeo cytoniato obturatum depræhenditur, vt illac nil pertransire posset. Immo accidere potest vt illa putris acrisque materia pereso perforatoque intestino aliam sibi viam quærat. Hinc patet nocere plurimum si aluus fluens repentè supprimatur.

Fernel. c. 9. l. 6.
Patholog.

43.

Fernel. c. 6. l. 6.
Patholog.

Senator sanus ex coniuge sana liberos omnes surdos suscepit, & multos; huius rei causam cæcam putant. Conformationis vitio tribuunt, sed vnde.

44.

Alius cum Lutetiæ degebat sanos omnes liberos suscepit: si

Burdigalæ, omnes mutos & surdos. Item alia mulier sana coniugi sano iuncta, surdos habebat. Recens natis Fernelius, oleum amygdalinum amararum in aures instillabat. Auditum recuperabant.

Adolescens à vehemeti exercitatione cum molesta tussi torqueretur, vomica integram oui columbini magnitudine extrudit, in qua pus erat laudabile. Secuta hinc cruenta excretio. Conualuit. 45.
*Fern. c. 10. l. 6.
Patholog.*

Parrhisii duo medici repente interierunt rupta vomica in pulmonibus, cum nec febris, nec inappetentia, nec aliud simile præcessisset. *Quæstio.* Quæ fiat ut ita lateat vomica nec sui signum edat: cur non ab ea effertur vapor in partem vicinam qui leipothymiam afferat: hoc explicauit Hippocrates, Quibus suppuratio in corpore latet, ea vel præ puris crassitie, vel loci non apparet. Sic circum voluentis materiam membranæ crassities impedit quominus à parte quicquam mali exhalat. 46.

Quidam in vico templi fluxu alui laborauit. Sexto post anno interiit. Multis vomicis obsessum erat hepar & pars mesenterij syderata erat. 47.
*Holler c. de
alui fluxionibus.*

Monachus pici simillima excreuit. Extima algebant, de funere agebatur. Conualuit. Ne credas omnem qui per inferiora excernitur nigrum sanguinem malum esse & atrabilarium. Nam Hippocrates ait 4. aphorismorum per comparisonem per inferiora melius esse nigrum deiici. Galenus vult illum nigrorem tarditate egressus acquiri. 48.
*Holler. c. de
dysenteria.*

Adolescens annos 12. natus bilioso fluore vnà cum febre correptus deiiciebat dysentericis similia, nigrum sanguinem Sitis, extima algent, vigilia. Obiit 9. die. secatur cadauer. Oesophagus ad ventriculi os superius & medium thoracem syderatur, item & epiploon. pulmones vlcerati, & intestina. Sæpe in dysenterijs malum longius serpit. Relictis intestinis appetit malum aluum ipsam, præsertim cum corpus biliosum, partesque sunt imbecillæ. Quæ ratione dysenteria vis ad aluum vsque pertineat videre est in aphorismo illo. Diuturnæ dysenteria si nausea & cibi fastidium superueniat, malum. 49.
ibidem.

Alteri febris, vomitio, ventris dolor, deiectiones pici & nigro sanguini similes: 20. die mors. Inuentum est vlcus vstulatum in ambitu excisis omnibus tunicis ventriculi qua parte in pyloron decliuus est. Toto morbi tempore aluus procidebat. 50.
Holler.

Et nos in fabro lignario obseruauimus rem commemoratione 51.

dignam. A malè curatis hæmorrhoidibus, & vi sedè illatâ, rectum intestinum imbecillum redditur. Cuidam rheumatica dispositioni obnoxius est, id est, ex quibusdam interuallis sanies solida & putris illac manabat. Gulæ & abdomini seruiebat. Generosioris vini amantissimus, habitu erat macer, squalidus. Cœpit non ita fluere ista proluuiis: hinc dolores ad inum ventrem: iactationes, carentia somni, inappetentia: tum fastidia ciborum, & vomitiones perpetuæ: tamen à medicamentis lenius habebat: & naturam vim potius ferebat medicamenti, quàm alimentorum gratiam. Cum quid biberat ederat ve ponderis sensationem habebat in ventriculo, & veluti de obice obiecto querebatur. Nulla arte vomitiones cessauerunt, febris lenta. Tandem consumptio corporis, imus venter collapsus, partium extrinsecarum perfrigeratio: Mors. Aperto cadauere gibbus liuebat, fundus ventriculi & pyloron syderarum: totus ventriculus putris & laceratus est, minimo ferè digitorum conatu.

Dysenteria quidam detinebatur, repente suppressa est, & paulo post insanus redditus est. Et Galenus suppressione hæmorrhoidû, & dysenteria, nephritim atrabilarios morbos consequi autor est. Nobilis pictor in fœdam stabiem suppressâ dysenteria incidit. Et Hippocrates particul. 80. lib. 4. de diætâ acutorum, dysenteria quæ cessauit, aut abscessum, aut tuberculum efficit, nisi vel in febres, vel in sudores desierit: & in Coacis scribit, Dysenteria in tempestiuè suppressa abscessum in costis, aut visceribus, aut articulis facit. Causa cur suppressa semel dysenteria aliis ita restringatur, est quia siccatur intestinum humore furibundo suppresso: & tum pus in intestinis manet quod tandem interficit. Quod in plerisque obseruatum.

Domino de Mancy calculosi renes suppurarunt & colliquefacti sunt, adeo vt pellicula externa remaneret. In aliis idem obseruatum.

Cuidam subito resoluitur vesica cum repente dolor incidisset in os sacrum & coccygis, vrina supprimitur. Tamen tussiens, aut manum pectini admouens reddebat. Rectum intestinum à recto redditur, clysmata non sentit. Admotis contra paralytin remedii conualuit.

Primarius Collegij diuæ Barbaræ longa vrina suppressione diuexatur. Vi remediorum aliquando meiebat, solus ren dexter calculo erat occupatus. Cur non sinister officium suum fecit?

52.
Holler. c. de
dysenteria.
Gal. l. c. de
missione ad
uersus Era-
stratos.
Hipp.

53.
Hipp. in Co-
acis.

Holler. c. de
dysente.

54.
Holler. c. de
stranguria.

55.
ibidem.

Nobilis quidam in pueritia sectus fuit. Grandiori dolore ad vesicam, calculi signa aderant. Ca. hetero tamen deprehendi non potuit. A male curata cicatrice abscessus & gangræna venit, interiit. *Holl. c. de strang.*

Mercatori omnia calculi signa, Catheter probare non potuit. Mortuo duo magni calculi reperti sunt, singuli sua membrana inclusi. Membrana illa iudicium catheteris eludebat. *Holl. c. de lapide vesicæ.*

Vidi puerum annos duodecim natum qui calculum in vesica haberet, intolerabili dolore cruciabatur. Interiit vno ante obitum anno, adeo putrem olidamque materiam meiebat cum dolore strangurioso (vt sic dicam:) vt qua parte vrina vestimento habebat in ea vermes nascerentur. Notandum hic humorem pituitosum, putrem, & purulentum humorem (sine vlcere tamen) eadem symptomata inuehere posse quæ & calculus ipse.

Aduocatus meiebat vermes à pituita in vesica succrescente. Alius intolerabili conciatu pituitæ quæ in crystallum concreuerat, partes aliquot exercebat. Quidam annos 20. vrinam cum capillitio vrinam exercebat. P. æles pituitam lentam, corruptam magna quantitate meiebat. Notat quoque Hollerius à renibus pus excerni: nec necesse esse vt sanguis vnà excernatur. Item in pulmonibus & capite inuenti lapides. Et ab abscessu renum tabes contingit, hinc mors.

Mulieri cum cruciatibus purulenta, vrina profluebat. Quarto post mense interiit. Duo calculi in corde cum multis abscessibus reperti. Renes erant integri & viæ vrinariæ. Mirum quæ tantus dolor cruciaret. *Holl. c. de lapide vesicæ.*

Mercatori dyfuriâ patienti signa omnia calculi. Secto non reperitur lapis. Ad collum vesicæ caro concreuerat. Idoneis consumpta remediis, conualuit. Obseruatione dignum est quod mictus cruenti in plerisque perspicuntur. Non tamen magno terrori esse debent. Nam annotat Celsus lib. 4. post vehemens exercitium sanguinis mictum contingere, quod lassitudinem à labore contractam leuat. Hoc autem præsertim iis contingit quibus solemnîs euacuatio aliqua suppressa est.

Aduocatus Perroꝝ minimas carunculas sæpè meiando exercebat. An non id à renibus? *Holl. c. de mictu cruento.*

Moniali cuidam mictus cruentus: at & ob exercitationem potest contingere, & ob suppressos menses, (vt huic contigit) &

64.

Aduocatus Archambault sæpè per os sanguinem excernebat, per aluum & vnà cum vrina.

65.

Holl.c. de ver-
mibus.

Puella album vermem latum, palmo maiorem satis crassum reiecit per nares, nulla tussi, nullo vomitu antecedente. Præcesserat acerbissimus capitis dolor per duos dies. obseruauit Valefcus de Taranta dolores capitis à vermibus esse.

66.

ibid.

In quodam cum præcessisset lumborum & regionis renum dolor, è renibus ipsis cum vrina vermes reiecti sunt.

67.

Puer natus annos 12. ex interuallis longos vermes, albos è ventriculo reiecit. Erat commotio, morsus, sitiebat, angebatur.

68.

ibid.

Excretum vermem, Tineam vocatum, nouem pedes longum obseruauit Valeriola. notat quoque Sanaronola vermem pedes 15. longum excretum fuisse, lib. de vermibus cap. 1.

69.

Senex cum ea symptomata quæ & pueri confictati vermibus, passus fuisset, quingentos excreuit vermes propinato medicamento è scordio & corallina.

70.

Holler.

Mulier rustica palpitatione cordis & inflatione ventris, ac si vtero gereret, laborabat. Vermes prodire quam plurimi, conuulit. Sæpè insolentia symptomata vermes afferunt.

71.

Holl.c. de
hæmorrhoid.

Nobili cuidam, cum in grauissimo renum dolore pus, sanguinem & crassam pituitam meieret, quia tumebat hæmorrhoids, & dolor non cedebat remediis, apertione hæmorrhoidon, incredibili celeritate dolor conqueuit.

72.

Cap. de exitu
ani.

Mulier nil excluderat stercoris, dolor in ano ingens, implacabilis. Speculo immisso nil apparuit. Tandem summa vi & eo conatu & dolore qui in difficili partu est, rotundum globulum è cæco intestino deiecit. Is globulus tunica erat inuolutus suberis substantia, herniâ laborabat.

73.

Dominus de Vau-iour annos natus viginti cum palpitatione annos aliquot laborasset, assumpto cassicæ bolo eodem die interiit. Quod iis contingit qui ea palpitatione molestantur. Omnes arteriæ euidenter in singulis ferè partibus palpitare videbantur. Aperto cadauere adeo omnes cordis valuulæ & magna arteria distenta visa est, vt cor triplo, aut saltem duplo amplius videretur.

74.

Nicolaus Magnus & nomine, & re, præ ingenij excellentia magnus à decimo nono ætatis anno palpitatione laborauit. Narrat se tum palpitationem incipientem sensisse cum annos vnde viginti natus contentius in vmbratili philosophorum xyfsto disputaret.

Nam cum aliis aliud contingere soleat, non mirum si in ea contentione quidam in epilepsiam incidant, in palpitationem alij. Atque ab eo tempore ex interuallis ea palpitatio repetere solet, eamque ex stomachi cruditare originem habere credit. Nam flatibus erumpentibus leuatur plurimum: & cum accessio adest necessario illi decumbendum abstinendumque à cibo & potu. Exactis horis aliquot sudor manat toto corpore, alleuatur, cibum capit.

Puellæ tremor in sinistra parte in facie & thorace, non autem in partibus inferioribus si in sinistrum incumberet, mouebatur. Quiescebat autem in dextrum deuoluta. Mane & vesperi mouebatur, caloris & frigoris erat vicissitudo, suppressi menses annis ferè tribus. Facies saturato colore. Tenasmus, dolor stomachi, lien inflatus; huic vincula vteri erant resoluta.

Dominæ de Rochepot cum varicosa esset hysterica affectione prahendebatur cum delirio, risu, lacrymis, oculorū contractione.

Filiabus Præsidis Rothomagensis in motu vteri sursum quo ex interuallis agitantur, risus, præsertim dum paroxysmus instaret. Risum nec monitu, nec minis compescebant. Respondebant se non posse illum continere.

Mulier cum 9. menses videretur vterum gestare, cum omnia paruissent quæ in legitimo partu accidere contingunt, nil aliud præter quædam animalcula ranis similia excreuit, cum multis purgamentis cruentis.

Alia cum perfecto foetu molam excreuit ac si aliqua esset perforatio.

Cuidam cultello aperta, hernia aquosa fuit. Hinc in gangrænam, dolorem intolerabilem & delirium incidit, mors expectabatur. Excluditur multa aqua per vretram, concisa magna pars gangræne conualuit.

Quidam diu pila palmaria luserat, lassus somnum iniit in peristrotrophæio. Repente elephanticus euasit.

In colicis doloribus cauendum ne decipiamur. Nam sæpè in fine febrium, contingit à centro materiam regeri in abdomen, ibique dolores excitari colicis similes cum in intestinis nulli, aut exigui flatu contineantur. Sæpè humor biliosus ferit & distendit, doloremque excitat qui colicum mentiatur, interdum continetur abscessus à quibus dolores colicis non absimiles excitantur. Quod obseruauit Fernelius & nos post illum.

Aduocatus Gilot dolore colico cruciari putabatur, sed frustra.

75.

Holl. c. de exitu matricis.

76.

Holl. c. de hyst. affect.

77.

ibid.

78.

Holl. c. de mol.

79.

80.

Holl. c. de ent.

81.

Sylu. com. in l. Gal. de febr.

82.

83.

Holl. e de colico dolore.

Variis præfidiis tentata res est. Nil profectum. Post longa & multorum annorum tormina, quibus non decumberebat, sexto quo decubuit die, interiit. Huic colon qua parte vicinum reni sinistro collecta veluti cartilagine dura in scirrhum obduruerat interiore cavitate eo tumore intercepta. Atque ita nil transcurrerat. Parte dextra colon ad instar magnæ vesicæ dilatatum medicamentis erat. Superiecti vicinique muscoli abdominis & peritonæon erant saniosa.

84.

Hieronymus Germanus colicum dolorem pati putabatur. Quarto die interiit extimis ante frigentibus, languente pulsu, sanguineis spectris ob oculos obuersantibus. Huic interna in visceribus & intestinis inflammatio & putrilago erat.

85.

Sacerdoti colici dolores acerbissimi. Secuta deinde est paralyssis quæ sedatis doloribus remansit. Nam & vi doloris, & per modum abscessus irritata materia *ὀξύθυσις*, potest afferre. Id frequenter contingere asseuerant Pictauiensibus.

86.

Mulierem sexagenariam vidimus quæ fluore tetro muliebri confectabatur, diu perseuerauerat. Nescio quo remedio repressus est, hinc natus diabetes sæuissimus quo emaciata tabefactaque interiit. Narravit nobis se in renum regione sensum ingentis frigoris sæpè præcessisse.

In tumore abdominis & hydropis specie multa sæpè obseruantur memoratu digna. Nam & pars detumet & euanescit sine manifesta excretionem.

87.

Holler.

Negotiatori Parisiensi in Angliam profecto cum is intumeret valde, tumor miraculo quodam subsedit, euauit morbus, nec rediit. An quod tumor partim vi caloris naturalis cum viscerum robore coniuncti discussus fuerit, an quod adiutus fuerit ab aëre marino cui se commiserat in negotiatione?

88.

Cuidam hydropico sudores toto corpore manarunt, & aqua totum corpus diffusum erat, hinc curatio.

89.

Piscator 12. menses quartanâ laborarat: huic malè curatæ & ob improbam victus rationem hydrops successit. De nocte sursum translata materia conuulsiones epileptica & terrificæ, tumor faciei admirabilis: delata deorsum tumorem pedum & scroti attulit. Hydrocele, testiculorum phlogosis & metus gangrænæ: sectus est. Conualuit, tamen si pronuntiari Hippocrates epilepsiam hydropi superuenientem desperatam esse, in Coacis.

Hipp. in coacis

90.

Cuidam ad viuum secti sunt vngues: abdomen intumuerat; exercuit

exercuit corpus: per extimas partes aqua defluxit, conualuit.

Alteri abdomen tumidum habenti alui fluor: detumuit aquali-
culus, repetiit paulò post, mors. Et nos sæpe hydropicos alui fluore
interiisse comperimus: quanquam Hipp. scribit, Si hydropico aqua
in ventrem confluat, bonum.

91.
Holler.
“

Singultuendi non faciebat finem quidam, & non nisi vsu vini
Hippocratici alleuatus. Credibile est huic ventriculi os superius
præfrigidum habuisse.

92.

Puella perpetuò singultiebat, nil deglutiebat, dolor in œsopha-
go erat. Antè pulmonibus bubulis largiter vsa fuerat, hinc grauitas
in stomacho, nausea, vomitus, frustulum pulmonis quem ederat,
in œsophago restiterat. Cucurbitulis reiectum est frustulum &
aliis adhibitis remediis: conualuit.

93.

Archidiaconi à syncope & palpitatione è viuis sublato corpore
dissecto abscessus in substantia cordis inuentus est: in alterius pe-
ricardio aqua inuenta est, quæ id symptoma inferret. In Britone
inflammatio cordis, in alio abscessus in vena arteriosa.

94.
Holl. c. de pal-
pitatione.
Gal. c. 2. l. 5. de
loc. aff.

Ioan. Minard Supplicum libellorum in Regia Magister interiit à
magno abscessu: in pericardio tunica contenta erat materia pu-
rulenta, & hoc medicis admirationi fuit. Vnde dum viveret &
bellè munia sua obiret; ex intervallis leipothymia præhendere-
tur: Aphonos per 12. horas, aut eò plus manebat. Huius rei causa
an aliò referenda? legendus locus Galeni de Simia in libris de locis
affectis huc maximè pertinens.

95.

Cap. 2. l. 5. loc.
aff.

Palpitatio plerisque incidit. Pericardium flatu multo disten-
tum deprehensum est. Et is flatus in aquam aliquando con-
crescit.

96.

Præses Rothomagensis ab ineunte ætate ad annum 55. quo obiit
palpitatione cordis tenebatur, ac præsertim à somno meridiano &
vbi arctius tibiis decussatim complicaret. Sensus erat quidam tre-
mulus ad carotidas. Pulsus paruus vel nullus. Soluebatur paroxys-
mus edito crepitu, ructu clystere; dolore in mediis clauiculis exci-
tato, deinde in fronte, vel tussi satis violenta sponte nata, idem
mulieri contigit. Repererunt medici in vtroque cor esse calidius,
frigiliorem ventriculum. Sic vapor excitabatur, quem calor dis-
cutere non poterat.

97.

Holl. c. de Pal-
pitatione.

Mulier ex balneo, aut vitiosis lignis succensis animo deficie-
bat. Quidam si per horam lauaretur idem patiebatur. hîc conuenit

98.
Gal. in apbo.

Hipp. Aph. Qui frequenter & absque causa manifesta exoluuntur, de repente intereunt.

99. Monachus asthma breui interiit. Dissecto repertus abscessus in vena arteriosa integris pulmonibus.

100. Quidam angina coreptus cum suffocaretur, iussit sibi amputari gurgulionem, seruatus est.

101. Mihi narratum est à fide dignis puerum annos decem natum cum in regalibus egregiè Hippocraticum vinum hausisset, de nocte ab angina suffocatum. Pressus dolore sibi foris intro adegit gladiolum: effluente multo sanguine sanatus, & vixit.

102. Melancholiâ morbo detentus se mortuum putabat. Medicos precabatur ne animæ quominus euolaret impedimento forent. Monebat vt omnes viderent expirantem. Hamorrhoidon fluxu liberatur.

103. Alius se mortuum ratus omnia esculenta auersabatur, quod nefas crederet mortuum edere. Optimo consilio effectum cadauer mensæ accumbens, cuius exemplo cibum sumpsit.

104. Sacerdos concidebat epilepticus, solum caput mouebatur, nulla alia aliarum partium incitatio: rarissimum hoc.

105. Scoto è sura dextra vapor excitabatur, hinc totius corporis concussio. Soluebatur vomitionibus biliosis.

106. Nicolaus de Marillac & Catharina olim illustri Domini Memmei Supplicum libellorum magistri. eodè penè morbo interièrè. Ille cum de dolore aurium intima occupanto quereretur, nec non de capitis parte altera remediis aliquot aliquantulum dolor cessit: recruduit statim, non ita tamen quin munia publica obiret: ἀπίρετος ferè erat. Exactis aliquot diebus recrudescit dolor, accessio febrilis cum periodico frigore eum prahendit: artionitus statim recumbit: incipit conuelli: conuulsus cum horrendis symptomatis & ἀφωγος interit. Serua autem tres tantum dies laborauit. Sine febre: defectiones animi prae dolore: iactationes, insomnia. Remediis non cessit dolor. Rigor seu tetanus prahendit. ἀφωγος mors. in vitroque credibile est quoddam apostema in cerebro conceptum esse. Si euasissent, ὡς ἐξελυσιν, aut ἡμυπληξίαν vitare non potuissent.

107. Quidam laborabat morbo medicis incognito. Suspicio nonnulla fuit poculi venefici. Argumenta aderant. Praescripto iudicis res ad medicos relata. Aperto cadauere exanthematis obstrus ventriculus reperitur. Iudicarunt toxicum prahitum, sed malè

quidem. Chirurgus oculatus quæsiuit num antequam è viuus excessisset aliquid in cute apparuisset. Cognito quod aliquid tale contigisset sententiam retractant: ac iudicarunt à morbillis occul-
tis, vi naturæ non erumpentibus id tale euenisse. Hinc corpus in-
ternum contaminatum. Notandum hoc vt falsa de portione vene-
fica suspicio potius blanda & placida ratione in simili exemplo
fundata eleuetur, quam acerba apud iudices contentione franga-
tur ac oppugnetur.

Cuidam cum aphthosum os & gurgulio fuisset cum anhelitus
insuauitate excretio puris contigit. Aperto corpore totus inter-
nus thorax syderatus apparuit. Et nos in vico de la Bretonnerie
vidimus dominam cui saniosum os est, & veluti purulentum, fœ-
tens. Dubitant medici an à pulmonibus, an à cerebro.

Observatum est palpitationem cordis mulieri melancholia
hypochondriaca laboranti post molestias multas contigisse. Mors.
In sinistro cordis sinu pars humoris melancholici reperta est ibi
veluti concreta ac fermentata. Atque ita spiritus oppressi, conglata-
tione sunt, eorumque incitatio & motus repressus.

Eques Torquatus imbecillitatem stomachi & oculorum te-
nebricosum quid obiecit homini occupato publicis muniis; con-
suluerunt vt quotidie pilulam ex aloë antepastum deglutiret. A
dolore stomachi interiit. Ferunt repertam in aluo integram mas-
sam pilularum. Nam & frequentiam medicamenti natura elusit:
& fortè cum pilulam caperet genio indulgit. Vt medicamentu-
lum impotens fuerit.

Duo excernebant sanguinem, vnus per nares, alter per os.
Cum remediis non cederet malum, quæsitum num hiudinem
hausissent. Cum huius rei opinionem fecisset quod in fonte bibis-
sent, tandem veritas apparuit. Videndam ne decipiamur in hæ-
morrhagiis, & à vitio corporis res reperatur.

Mulier hydropè vteri corripitur appetentibus menstruis aqua-
rum illuuijs per vteri ceruicem profunditur. Pelues sex imple-
bantur aquâ citrinâ. Mox statâ periodo menses reduces. Rursum
par colluuijs colligebatur, & profluebat.

Senex in iram mixtè propensus post obitum sine felle depre-
hensus est. In eius loco lapis concreuerat: iis aliquando in cysti cal-
culus concrefcit quos grauis ac diuturnus icterus exercnit. Idem
se obseruauisse annorauit Langius & nos lapillos octo in cysti vi-
dimus in Domina de Chaulmont.

108.

109.

110.

111.

Gal. c. 5. l. 4.
loco aff.

112.

Fer. c. de mor.
vteri.

113.

Epist. 59. l. 2.
Epist.

114.

Neoburgu, virgo vestalis, continuis sub dextro hypochondrio torminibus vexabatur. Mors. Omnia illaesa intestina, ab hepate pendebat folliculus fellis ob pondus inclusi lapidis in substratum intestinum procumbens. Ac illud intestinum inoffenso fellis folliculo lapis ille attriuerat. Hinc dolores, tormina.

115.

Cap. 4. l. 5.

Cap. 28. & 31.

l. 3.

Trallianus narrat se vidisse quendam qui cum tussi summa ad tabem vsque maciaretur, oborta grauiore tussi lapidem durum excreat, qui pauimento illisus resiliabat. Paulus quoque in pulmonibus saepe concrefcere annotauit.

116.

Canonicus continuo tussiebat, tonsillarum abscessu laborarat. Materiam dum discutere medici conarentur, siccitate tandem obduru it in lapidem. Cum medici tussim inde ortam mitigare conarentur vsu suppurantium lapis est excretus. Nam raro vicinia lapidem continens remollita est.

117.

Batrachion moribus mediastinam mulierem cum suffocationis periculo tenebat, vix loqui poterat. Tandem concreuit materia in verum lapidem.

118.

Lang. ep. 57. l. 2. ex Paulo.

Cuidam tenasmus permolestus. Tandem deprehensum illius causam esse lapidem in intestino retentum.

119.

Gentilis.

Cuidam stomachi dolor acerbissimus. Excretus est vomitu lapis. Cessauerunt symptomata.

120.

Is vno anno & dimidio post ea symptomata cum excreuisset, multam materiam fecundam, & fetidam exspirasset, de repente interijt.

Barnabæ Panthou confarcinatori annos 69. nato iætus & contusio ad nothas costas hepatis propinquas. Restitit semper dolor & tussiendo percipiebatur. Exacti menses sex aut octo. Tandem dolores ad aluum, insomnia, inappetentia: de nocte syncope, vomitus sanguinis. Sudores frigidi, pulsus languidus, sanguis niger, grumofus. Syncopæ repetunt. Putatur animam agere. Purgatus deinde est. Conualuit, ita tamen vt pars ea dolore non careret. Quæstio. Vnde sanguis? cur non interiit secundum dictum Hippo.

121.

Fer. c. de lum.

Vermes aliquando pruritu quodam emergunt, præsertim ascarides, hinc in fœmora natesque quoquo versum irruunt.

122.

Quidam annos 20. natus epilepticus erat, nil tale passus erat antequam natus esset annos decem. At nono ætatis anno inciderrat in cranium quâ decurrit corona ὀβελῶνα, effractum est cranium. Effectum vt quod intro pulsus erat releuaretur. Os illud quod effractum erat vitium attigerat, ideo incremento & nutritione prohibebatur. Sic reliquum cranium crescebat, & qua parte læsum fuerat non nutriebatur. Secundum illam partem tamen

cerebrum crescebat. Sic per oppressionem cerebri quo præsertim tempore turgebat, vertigines & epilepsia.

Legatus quodam torquebatur, nec non tumore à dextro hypochondrio per ima ventriculi in sinistrum exporrecto. Sexennio toto studetur tanquam remolliendo scirrhus. Tandem iniecto acriore enemate durum quippiam ac medio ductu pertusum pedis longitudine detractum est. Portio intestini credebatur, sed falso.

123.
*Fer. c. de intesti-
ni morbis.*

Alteri grauior affectus aluum cohibuit, ventre supra modum intumescente discessit è viuus. Inuentum est colon intestinum adeo infarctum pituita concreta, vt solidum planè putaretur. Et ideo nil facis in aluum prolabebatur.

124.

Multos cum iter facerent epilepsia præhendit, violento aëre ducto, aut per nares, aut aures. Si earum partium interitus obstruerentur, talis mali occasio præcipiebatur.

125.
Rond. c. de ep-

Ingeniosi & quibus ingenij acuties est ob cerebri substantiam subtilem ac delicatam in epilepsiam propendent. Vnde Carolus V. Imperat. Mahumetius & Cæsar iis affectibus obnoxij fuerunt. Et quibus ingenij vis acutior delicatiorque ij si quid contentius agant præsertim in coitione hominū, & frequētia, vt si quid edisserere velint paroxysmo epileptico capiuntur, vnde quidam putarunt non eò epilepsiam comitiam morbum dici, non quòd dimitterentur comitia si quis in iis epilepsia præhenderetur: sed cum aliàs tum maximè paroxysmum epilepticum hominem adoriri cum in hominū corona cum contentione aliqua animi agere instituunt. Vnde & aliis memoriā quoque excidit id quod à longo tempore ei erat demandatum.

126.

Nobilis quidam quartanā laborabat. Eum tædebat remediorum solennium. Vulgarium opem poposcit. Præstigiis ac amuletis febris visa est quiescere. Suppressa est materia, ab ea successit crudelis dysenteria, interiit. Hinc nosci oportet fatiùs esse cum causa ægrotare, quàm sine causa alleuari.

127.

Virgo rigente hyeme niueis globulis cum æqualibus suis ludebat. Secuta partium extimarum refrigeratio, febris acuta. Summus in intimis æstus, interiit. Inuentus penè recoctus vterus, & hepar vermiculatum, hæc cum macilenta esset non dubium si in tam grauem affectum hyeme ita fauiente incidit.

128.

Nobilis solebat epilepsia præhendi. Remediis nil profectum est: furiosus factus est, desit postea esse epilepticus. Ergo verum

129.

quod in aphorismis scripsit Hipp. A furore *ἔκτασις* superueniens bonum. huius bonæ solutionis maximè meminit Hipp. lib. 2. epid. sect. 5.

130.

Cuidam tam vehemens cordis palpitatio contigit, vt vicinas costas fregerit: & eas quæ supra sinistram mammam sunt de sede propria depulerit, sæpe arteriam dilatauerit. Item in aneurisma pugni magnitudine dilatur arteria, & visu & tactu percipitur pulsatio D. Magnus ait se cum Fernelio obseruasse effractas, vi palpitationis, costas, sed ait illas costas longè antè abscessu tentatas fuisse. Alioqui incredibilis esset historia. Alteri tanta palpitatio contigit vt vehementer defiliret manus pectori applicita.

131.

Rondeletius.

Quidam cum in comitatu Præfulis caligas non exuisset, tandem cum exuere voluit partium pilos euellit citra præeuntem morbum vllum. Quod eò accessisse credibile est, quoniam diuturnitate suppressionis fuliginosi excrementi putredo concepta fuerit, hinc pilorum defluuium.

132.

Mulier quartanâ laborabat, immunis ab ea fuit quindecim dies, aut plus eò. Consilio medicorum ius folliculorum senæ sumpsit. Statim repetit febris, deinde cessat. Iteratò sumpsit medicamentum, rursus febris. Hoc arguit febre cum quartana mitius agendum.

Dicam quod nos obseruasse contigit anno Domini 1582. Magna fuit febrium quartanarum seges & verarum, quod per se & primò contingerent. Omnibus initio adhibita remedia. Non tamen quiescunt. Hoc affirmo verum, quibuscumque sæpius exhibita sunt medicamenta & pugnatum remediis valentibus, iis omnibus producta fuit febris. Qui verò præsidia neglexerūt principio exacto, ij intra breue tempus incolumes extiterunt. Quod ab omnibus diligenter obseruandum est, & hoc primus Galenus cum aliquot veteribus annotauit. Vt malè de agris quartana laborantibus mereantur qui id student, vt medicamentorum frequenti vsu humorem adeo contumacem oppugnent & expellant.

133.

Comitis de Mauleurier vxor cum vterum gereret casu est lapsa ad regionem lumborum, ferunt non attigisse partus tempus legitimum. Peperit. Omnia satis ex voto. Plenitudo. Secatur vena sæpius, lochia supprimuntur. *Ἀπόπληκτος*. Mors. Aperto cadauere ligamenta vteri rupta reperiuntur. Mirum hoc. Et forte ruptura hæc purgationis non legitimè factæ causa fuit. An non oborta

pleuritide in muliere nuper enixa audacius mittendus sanguis? Vxor Domini Bonian mercatoris, non alia ratione interiisse videtur, quàm quia sæpius sanguis missus fluentibus lochiis. Hæc enim statim suppressa sunt.

Mulierem vidi quæ liberos habuerit & nata annos 30. semel, aut bis tantum menstrua passa fuerat. An menstrualem esse necesse est mulierem vt concipiat vtero?

Mirum quod obseruatum in feneiracundo, in cysti fel non inuentum sed in eius loco lapis. Quod & Langius accidere iis ait, qui diuturno ictero laborarunt. Dominus Magnus ait, in vulgari quartanarum febrium foetura obseruasse se plerosque toto autumno & hyeme quartanarios decubuisse, ac tandem interiisse: in quorum mortuorum cysti lapis loco fellis concreuerat. His quartanis iecur autor fuit.

Nobilis Domina du Bez, cum quartana laboraret modo duplice, modo simplice, modo typum tertianæ retinente, cum item & vinum biberet, & ingens intus incendium perciperet, tamen perpetuò illi aquæ vrinæ fluxerunt. Quod mirum. Siue antè accessionem, tempore accessionis, & post accessionem. Et exiguum fuit admodum caloris argumentum in vrinis.

Virgo fædos colores patiebatur. Diu id mali perseverabat. Nullis cessit remediis, iuncta viro agrescit, fortè curru citato vehementerque succutiente deuehebatur, dolores cordis, nausæ, agitationes, morituram credebant. Omnis generis humores abunde euomuntur: alius humescit. Momento penè primum faciei nitorem recuperavit.

Nobili cuidam vrinæ diu supprimuntur. Comatosus fit, conuellitur. Vsu variorum remediorum vrina fluit. Moritur tamen. Quia suppressio excrementorum resolutionem cerebri affert: & qualitatem partibus imprimit explicatione vix perceptibilem.

Ioannes le Fuzelier in Senatu Procuratorium munus exercens, tabida matre natus, eo modo, eoque morbo, & tempore eodem interit quo eius mater. In pulmonibus nil commemorabile reperitur quod mortem attulerit. Mirum quod antè mortem ei contingit, decem ante quam è viuis excederet diebus tumidum corpus fuit. Tumor fugax erat, repetebat ex interuallis. Vnde hoc? leucæ videbantur esse. Tale quid in morbis funestis contingere solere agnouit Hippocrates, Leucæ autem oboriuntur (supple in morituris) in morbis funestissimis, cuiusmodi est phthisis.

134.

135.

136.

137.

138.

139.

Hipp. 2. prorr.

66.

140.

Mulier nunquam articulare morbum passa, fanis parentibus orta, sub dio in multam noctem sermonem producit. Ab influxu lunæ crudore quodam cerebrum percellitur. Dolores capitis ingentes, hinc omnis generis arthritidis eam adoritur.

141.

Puellæ febris continua. Elatum abdomen in tumorem. Mirum quomodo tam subitò hic tumor natus. Præ dolore interiit. Acui abdomen mortuæ apertum. Magno edito sono venter totus subsedit.

142.

Hipp. 3. aucto.

Mulier macilenta erat & melancholiâ hypochondriacâ laborare videbatur. Cum aqua potui dabatur, nullum dolorem sentiebat. Cum vinum aqua dilutum hauriebat, dolore vehementi eoque ad sinistrum hypochondrium tenebatur. Quid hoc rei? An quod vinum subibat lienem & subigebat succum melancholicum in eo contentum, ut & acutum facit Hippocratis sententia?

143.

Mulier acerbissimi dolores capitis & aurium. Sine intermissione admittebat fumum cephalicorum per infundibulum. Alluabatur, deteriores fiunt dolores. Mors. Aperto capite aquæ copia magna reperitur. Causam medici retulerunt ad vapores ita frequenter susceptos. Nec abs re. Cautos esse oportet in excitandis in aurem vaporibus.

144.

Polemarchus à medico suo venefico poculo inficitur. Inexpugnabilis erat dormiendi appetitus. Sexto post die mors, de ventriculo querebatur. In eo quibusdam maculis ventriculus erat aspersus. Medici quibus aperiundi cadaveris cura erat, satis hoc argumenti afferre putabant. Oculatior alius iussit ventriculum ab aliis partibus desecari. Prætendit apertum omnium oculis: perforatus minimis foraminibus miraculo quodam apparuit. Et hæc pertusio mortis causa fuerat.

145.

Vidi aurigam ad ripam Sequanæ pulmonicum, qui adeo viuens spiransque de se halitum emitteret, ut totum fere cœnaculum inficeretur, & vix quisquam erat ferendo.

146.

Fer. c. 16. l. 6. patho.

Mulier nunquam menses fluxerunt: vixit tamen incolumis. Vidi natam annos 30. quæ semel tantum menstruum passa sit, nec tamen fecunda esse desierit, & Hip. l. 5. epid. notat de quadam cui cum annos 4. suppressi menses essent, concepit & peperit Vitalē.

Gal. c. 1. l. 1. de loc. affectis

In Perinæo quidam percutitur. Urina suppressitur oborta inflammatione, vesicam tamen plenam esse circumscriptio designabat. Affunditur aqua tepens. Tensio remittitur. Urinam facit.

Quidam

Quidam colico dolore diuexatus ab omnibus calidis & acris offendebatur, item & calorificis irritabatur. Alimentis benignis iuuabatur, dolorem acrem percipere se æger narrabat. Dato medicamento ex aloë conualuit. Sic decipi non oportet in colicis doloribus.

147.
Gal. c. 4. l. 1. de
loc. affect.

Alius cum dolorem excitari putaret ab acris humoribus sumpsit medicamentum acre. Ab hoc medicamento læsum intestinum. Quous etiam benigno cibo offendebatur. Coniecit Gal. intestinum venisse ad *διὰ τὸν περὶ πνεύματος*, & ideo facile iecoriscrementa recipere, & corrumpere. Astringentibus cibis alleuatus.

148.
ibid.

Quidam in collo læsus hyeme. Recurrentes nervos læsio non attigerat. Tamen dum curatur perfrigerantur illi nerui. Vox perit. Vsu calidorum recuperatur.

149.
Cap. 6. l. 1. de
loc. affect.

Chirurgus strumas puero curaturus dum vas fecat membranam digito euellens, imprudens neruum recurrentem distrahit. Curat choëradas: mutum puerum reddit.

150.
ibid.

Homo macilentus lapidem in rene querebatur. Oxyporis calidisque medicamentis lapidi deturbando medici studebant. Aliquo post tempore digitos manus vt cauum sonantes, nil penè sentire & vix moueri posse ægrè ferebat. Paralytin esse medici putabant. Sed à sola siccitate ob diætam exactam nata id mali contigerat. Macilentos lapidosos curare cum consilium est, cautionem adhibere oportet.

151.
Cap. 1. l. 6. de
sanctitate tuæ.

Dolorem capitis intulit scorpius in cerebro natus post basilicæ herbæ frequentem odoratum. Item & à vermibus in cerebro natis idem contingere posse asserit ex Indorum medicorum sententia Auicennas.

152.
Holl. c. 6. de
dolore cap.

Cuidam trium digitorum sensus ademptus fuerat. Integer autem motus erat. Medici frustra manui remedia applicabant, cum in ea parte nec perfrigeratio fuisset, nec inflammatio, nec ictus. Fortè cum veheretur curru, in spinam incidit qua parte decurrit neruus sensum digitis impertiens. Itaque sæpè læsionis argumentum in ea parte paret quæ læsa non est.

153.
Gal. c. 6. l. 1. de
loc. affect.

In eodem capite multæ extant historiæ eorum quibus huius, aut illius digiti, aut manus sensus ademptus erat illæso motu.

Puero cum in fluuio pisces venaretur præ aquæ frigore inuita facum contigit excretio resoluta musculo ani. Aliis inuita, aut vrinæ, aut facum similiter affuit excretio, aut suppressio propter ictum, aut læsionem neruorum dorsi lumborumque. Gal. cò loci,

154.
ibid.

ictum & refrigerationem rerum earum causas statuit. At in hoc distinguntur, quod ictus maxima ex parte ad plures vno musculis attinet: sed frigus vnum ferè musculum attingit.

155.
*Holl. lib. de
materia Chir.*

Quidam maligna vi luis veneræ confectatus cum remedia deessent fimo stabulario vrinis iumentorum & equorum commixto putrique corpus recondidit. Tota materia venenata exhalauit. Curatus est.

156.
*Cap. 5. l. 2. de
hoc affe.*

Galeno ipsi obortus est tantus dolor vt sibi perforari partem terebra putaret: ac præsertim qua parte vtereres à renibus ad vesicam protenduntur. In calculi opinionem eo loco fixi ventum est. At excretio declarauit vitream pituitam hoc doloris tadium attulisse, quæ omnium frigidissima est.

Idem illustri viro Domino de Fon-le bon contigisse nouimus, frustraque ei tanquam calculoso manum auxiliarem adhibebamus. Nam post infinita propè remedia per penem frigidissima pituita dolorem inferente excretà conualuit. Quanquam & fortè colica nephriticaque simul aderat.

157.

Nuper misella mulier nescio quæ absurda ob annonæ caritatem sumere coacta, cōqueritur de grauissimo stomachi dolore, ac si colicam stomachicam dixisses. De fouenda parte ita distenta cogitabamus. Tandem Rheo exhibito reuomuit pituitosa multa cum tribus lumbricis semipedem longis ac viujs.

158.
*Sanaron. l. de
vermib. c. 4.
idem Mesur.
c. 2. de cura
agritud. int.*

Obseruauit Fernelius vermes ita sensim cuniculos egisse, vt viam sibi in crura fecerint. In inedia qui vermibus confectari soliti erant, iis vermes ventrem & vmbilicum perforarunt, vt notat Auicennas, & post eum Sanaronola lib. de vermibus, atque idem se obseruasse Ioannes Mesuræus asseuerat.

159.
*Fer. de sympt.
vteri.*

Non tantum ætate prouectiores fluor muliebris diuexat, sed & iuniores & septennes puellas. Eas præsertim quas fœdus color deturpat. Quod in puella annorum octo accidisse narrat Fernelius. Et nos multo minorem fœdo fluore diuexatam vidimus. Mater id eò accidisse suspicabatur quòd puellula ista seruæ πορνυωνται patienti concubuisset, & probabile istud.

160.

Narrat Fernelius fluorem muliebrem à gonorrhœa virulenta distingui, quod hæc fluat mensibus etiamnum erumpentibus: fluor autem muliebris cesset fluentibus mensibus. Nos contra in misella muliere vtrumque simul fluere obseruauimus. Et saniosa excretio per fluorem muliebrem adeo fœda erat, vt nullus esset ferendo.

Mirum quod contigit Polemarcho Polono. Illi annos multos aures erant purulentæ, & magno profectu exernebatur nonnihil saniosum. Accepto grâdi in fronte vlunere, raptò veluti alio cursu in anteriora, è naribus stillat purulentum ac foetens. Hinc narium foetor. Quod mirum magis & medicis inauditum incognitum, quæ fuit, vmbilicus ei intumuit, & stillabat sanies ferè affimilis ei quæ per nares excernebatur. Quæsitum qua id via & ratione fieret, cum vasa vmbilici in vinculum coaluerint.

161.

Novimus mulieres, aut hemicrania, aut capitis dolore affligi graviter solitas dum, aut lactant, aut peperère. Cum primùm autè conceperunt vtero aliæ nil tale sentiunt: aliæ post duos menses tantùm laborare desinunt. Quid hoc rei? Hipp. primus hoc à se ^{Hipp. l. 5. epid.} observatum literis mandavit. Mulieri, ait, in Phæris caput circum- ^{cc} dolebat. Remediis non iuvabatur, ne dum caput quidem purgaretur. Cum concepisset dolores capitis relinquebant.

162.

Annosa mulier menstrua alba patiebatur, malum diu perseverauerat. Cum tam diuturni mali eam tæderet, consulto medico nescio quid sumpsit quod fluxum sisteret. Nec hoc impunè tulit. Nam non ita post diabetes sævissimus eam oppressit, à quo duobus mensibus post jemaciata tabefactaque interiit. Mirum quò abierit olida putrisque materia quæ fluorem committebat. Nam ea per diabetem non fluebat. Erat enim aqua limpida.

163.

Militi ab osse ethmoide solebat purulenta materia effluere, non secus ac è naribus fluere solet. Illa foeda eluies suppressa est ^{Fer. 6. 7. l. 5.} facile quòd resimis esset naribus. Duo inde vermes villosi instar digiti geniti sunt qui illum in furorem adegère: ac febre non multùm manifesta die vigesimo de medio sustulère.

164.

Quidam biliosus & macilentus, deposito scenore contendit se intra breue tempus præfinitum sexdecim placentulas corniculatas (Galli vocant *deseschaudés*) comesturum. Effectum est yti voluit. Venter inde intumuit, doluit plurimum. Miraculo quodam post tumorem istum ventris, maculis, aut exanthematis corpus exaratur qualia in foeda scabie apparent. Gravissimè ægrotauit, ferè inde contabuit.

165.

Quidam in diuturno comitatu cum multis diebus caligas non exuisset, tandem cum eas deposuit, cum illis illarum partium pilos auulsit: ita fuliginosæ materiæ retentio diuturna radices illorum exederat.

166.

Rondeletium.
in ca. de notis
Alopecia à
morbo Gallic.

Quendam equus in præcordiorum regione calcitrauerat: in

167.

Gal. 4. l. 4.
de loco. aff.

septo transfuerso semper mansit imbecillitas. Dum respirationem inchoabat omnes thoracis musculos mouere cogeatur etiam sanus effectus. Et athleta, Secundus, nomine, cum in septo transfuerso imbecillitatem nonnullam perciperet, omnes vna respiratione thoracis musculos mouebat, his locis patet sæpe occultam difficultatis spirandi causam, ex aliqua etiam abdita diaphragmatis imbecillitate nasci. Præsertim vitium æstimare oportet dum quietem agimus: nam tum sola diaphragmatis motio respirationi sufficit, quod si tunc omnes thoracis partes mouentur, aliquid contra naturam subesse suspicandum est.

168.
ibid.

Cuidam in nate oborto suppurato iuxta cruris initium, nerui illius cruris per chirurgiam nudati sunt: parte tamen sanata, toti membro difficultas motus contigit. Coniecit Gal. à priore inflammatione aliquid scirrhum in parte relictum esse. Huic rei prouidit. Conualuit.

169.
ibid.

Piscator cum solo frigido diu piscans defessisset, in inuoluntariam facum & urinæ excretionem incidit, fomentum calidum vsu sanatus est.

170.
ibid.

Quidam sub multa fecit iter pluuia ac validis ventis, pallium madefactum ceruici imposuerat. Pars pericranij sensu carebat. Medici capiti remedia assidue applicabant. Nil proficiebatur. Ceruici consulum est. Sanatur. Nam ex primis spinæ spondylis nerui paria duo ascendunt ad caput, à quibus pellis caput ambiens sensum mutuatur: sic necessario ceruici neruorum origini prospiciendum erat.

Quibus ex locis patet consultos nos esse oportet in remediis vsurpandis, ne parri temerè illa adhibeantur, cum tantum compatiendi lege laborat.

171.
Gal. 2. l. 5. de
loc. aff.

Galenus obseruauit tantam sæpe humoris copiam in ambiente cor tunica, ut ipsum cor non moueatur, quod & in hominibus & in simia à se dissecta vidit, cum illa in dies emaciaretur. In Gallinaceo scirrhum obseruauit, ac si multiplex membranatum implicatio esset.

172.
ibid.

Gladiatores inflammato manifestè corde vidit pereuntes, non aliter quam si syncope cardiaca præhenderentur.

173.
ibid.

Quidam cum palpitatione præhenderetur præsertim verno tempore, solennem phlebotomiam celebrabat: & multis in simili affectu profuit sectio venæ, ait Gal. Et ille & hi ferè omnes morte ante senectutem præueniuntur, & cum syncope omnes ferè pe-

reunt. Tamen sine syncope vnum, aut alterum periisse, ait Gal. sed alia mortis specie: id est, apoplectico quodam modo, vt ait Paulus Ægineta.

Faber lignarius à vomitione molesta liberari non potuit. 174.
Aperto cadauere semilacer erat ventriculus & putredine corruptus. Idem ferè in Domino de Hodeuille est inuentum. Nam languit ferè per 45. dies, nec manifestus erat morbus. Animo sæpè deficiebat, vt facultatis vitalis virtus videretur exingui, alimentis resurgebat. Mors. Aperto cadauere totum hepar penè putre: Pulmones corrupti. Quibus in ægris eadem symptomata conspiciuntur, cautè medicamenta exhibere oportet. Nam sæpè calamitosè statim à sumpto medicamento intèreunt. At præmatura morte corripuntur.

Puer annos natus duodecim sine nephritico dolore, cum difficultate tamen vrinæ per penem excernit lapillos pici & aloæ simillimos. Mirum fuit multis. Numquam cruentū excreuit. Quæritur cuius naturæ ea sit concretio. A sanguine esse aiunt. Ergo credibile foret aliquando miæctum cruentum fuisse. Tamen cum Gal. explicat quæ sint illæ carunculæ quæ in vrinis apparent, ait veram carnem non excerni, sed sanguinem in hepate, aut in renibus exustum. Qui locus pro eo de quo nunc dicimus, audiendus videtur. 175.

Quidam annos 30. natus nephriticis dolores passus erat sæpè. Purulentum minxerat. Cætera alacris iateriit. Repertus lapis in ore vasorum vrinariorum. Quod mirum, vt et que ren tabuerat: nil erat succi, nil carnis: sed in molem maximam creuerat ac si inflatam vesicam dixisses: & tota cavitates renum ita extensorum inanitas erat. Sed quod mirum magis & nusquam visum, carunculæ longæ repertæ sunt tum in arteria venosa, tum in vena arteriosa, nec non caua vena dextra in cordis ventriculum attingente. Et tamen nunquam vlla difficultate spirandi laborarat. 176.

Heros quidam Lutetiæ à febre acutissima decumbit. Deliria perpetua. Morituum delirium prædicebant medici. Ecce nil tale medicis agitantibus strophilolum deuorat. Hinc grauissimæ & frequentissimæ conuulsiones. Medici tale quid morbo tribuebant, sed malè. Fortè illud per os magno cum conatu expulit: cessant conuulsiones. Audio conualere. In historiis præcedentibus huius libri obseruatum quomodo hydrops modò per insensilem transpiratum miraculo eua puerit: modò per sudores. Nos autem 177.

178. vidimus mulierem quæ menses aliquot hydropæ detenta fuit. Abdomen elatum erat plurimum. Protuberavit umbilicus: ruptus tandem est vi aquæ conclusæ. Excreta magna aquæ pars. Item circum lumbos per dies aliquot alia pars aquæ per modum copiosi sudoris excreta est. Euasit tandem ab illo morbo. Immo narrat se plurimum adiutam in tumore aquoso tibiæ poculo ex cancris fluuijalibus contusis in vino albo, in quo prius infusi sunt. Tumor ille pedum miraculo discessit.

179. Paulo antè annotatum quendam puerum excreuisse è vesica, aut è renibus lapillos pici aloæque simillimos. Est & mirandum quod nuper obseruatum, ex interuallis grumus sanguinis è nare durissimus, friabilis tamen magno cum conatu exibat. Quæ parte decurrebat latebatque vena nigrities summa apparebat. Quærebatur quid rei esset. Tandem dictum malum hoc veluti nasi hæmorrhoidem nuncupari posse, quæ fæculento sanguine cerebrum repurgaretur. Nec malum hoc suppressendum censebant, quod furoris, aut symptomatis deteriotis metus esset quidam.

180. Cuidam militi nares simas habenti ex eluuiæ quadam suppressa fluere solita, vermes duo villosi instar digiti illæ geniti inueni-
For. c. 9. l. 5.
de morbis.
 que sunt: atque hi tandem illum in furorem adegerunt, & sine manifesta multum febre de medio sustulerunt.

181. In oppidulo diui Gratiani quidam colico cruciatu tentari solitus post intempestiuos labores consueta symptomata experitur. Rustici neglecta alui subductione ad calefactoria confugiunt. Impensè calfaciunt. Alius planè resistit. Medicamenta assumpta etiam horas nouem in præcordiis morata, reiciebantur sine vlllo profectu. Clysteres irriti. Balnea vsurpantur. Nihil profunt. Quarto post die tympanitis speciem refert abdomen. Mors. Ilicum hoc.

182. Galenus notat quibusdam ex diuturno lactis vsu, lapides in renibus concreuisse: aliis dentes eodem vsu excidisse. Quidam agricola centum annos vixerat in vsu frequenti lac habens, aliàs solum, aliàs cum cacuminibus thymi. Alius spe longioris vitæ in fastidiare voluit. Incredibile quot symptomata inde contigerint. Hinc patet vnum & idem non easdem habere in multis vires.

183. Cuidam totum brachium à metastasi humoris in eam partem nigricabat. Malum disparebat. Tunc insaniebat. Rursus redibat. Consultum tandem est vt denigrato brachio scarificatio profun-

da adhiberetur. Conualuit, liberque fuit & ab ista nigritie, & ab infania.

Multis qui insaniuerant post melancholicas affectiones caput apertum fuit. Venæ capitis inuentę sunt turgentes, dilatatę, ac varicosę factę. Idem capiti contigerat quod venis varicosis. Immo affectus erat, quę Hipp. vocat *ὑπερμετρίαν*, venarum: super-vomitionem & eructationem voco. 184. Lib. 2. de mor

Mulier ægerrimę præ dolore varices ferebat. Dilatatio summa erat. Audacter ē varicibus ipsis detractus est sanguinis larga copia. Audacia ista rationem superauit. Optimę habuit. 185.

Mulier nouem menses gestare vterum putabatur. Nonnulla ex iis aderant quę impręgnatis mulieribus, adesse solent. Instante partus tempore præ dolore ob abdominis tumorem satis conce-
dit. Veriti parentes ne vnā extingueretur foetus, vt adempta matre superesset, recens emortuę cadauer penē spirans secatur. Totum corpus internum, epiploum, mesaræum, hepar, lien, pulmones, cor quoque ipsam & peritonæum erant oblita vesiculis aqua purissima plenis & limpidissima, nihilque graueolens habebat, & quod magis mirandum, vnicuique vesiculę triplex erat tunica, & incolumis, integraque à corpore siue esset superficies, siue interior substantia decidi detrahique poterat. Hipp. hydatidas obseruauit in corpore ipsius hepatis, sed nunquam quid talē in toto corpore deprehensum est. 186. Aph. 55 l. 7.

Nobilis vir febre tertiana correptus fuit, quartus paroxysmus adeo vehemens fuit, vt translato sursum humore *ὀφθαλμῶν* vnus oculi, & exitus foras contigerit. Et hic oculus deperditus t. b. 187.

Filix D. Desbrosses obortus tumor sub lingua, batrachion vulgo dictus, hinc nonnulla deglutiendi & loquendi difficultas. oui Columbini magnitudinem adæquabat. Et venulis conspersus erat nigricantibus. metuebant chirurgi ne ad carcinomatis naturam accederet. Sectionem tentare recusant, audacior vnus adacto scalpello pituitę albugineę vncias duas vel tres educit. Breui conualuit. 188.

Dominus du Plessis cum molestiam aliquot accessionum febris tertianę satis vehementis pertulisset, nouum & insolens remedium experiri voluit, cum enim ex aquatione & fluuiio equi reuertissent, iussit eos aqua puteali perfundi, cum hoc spectaret, istaque affusio aquę perplaceret, idem voluit sibi fieri, & vt id 189.

serui facerent coegit. Educunt frigidam è puteo, nudo corpori, medio paroxysmo aqua affunditur. Nec id diu impunè tulit. Nam paulo post à φάρμακός fit, cōuulsiones eum adoriūtur. Spuma in es currit. Epilepticè cōuellitur. Mors. Mirū fuit vnde tam repentinæ mortis occasio. Licet enim diffilari prohibeatur materia tertianam committens, non ita tamen sæua edit symptomata. Credibile est istud serum, eumque febrilem habitum qui è materia putrente effertur (licet febris ipsa, sit ἐν ἡμέρῃς) malignum quid habere. Declarent dolores vehementes capitis, aut totius corporis &c. symptomata quæ tam cito assidere solent febribus etiam mansuetis, vt mirum non sit, si insolentem experientiam & imprudentem tam fatalis casus exceperit.

190. Alter febre tertiana laborabat. Medicus qui illi medebatur, vt erat αἰμὸφοβός, detractionem sanguinis neglexit. Quarto paroxysmo ruptis velut venis, & sanguinis repagulis, & facto impetu quodam in partibus internis, tanta foras sanguinis eruptio est consecuta, vt eo ipso die illi obeundum fuerit.

191. Vxor D. Bondenier varices magnos habebat in cruribus & tibiis. Temperamento est melancholico, adhibito super ea re consilio aperta sunt venæ, detracta est sanguinis copia insignis. Ab eo tempore nullum commemorabile secutum est incommodum.

192. Virgo quædam dum humi cecidisset, & verita esset ne naturalia detexisset, præ pudore desiit esse menstrua. Pariebatur autem tunc menstrua. Verebatur vero ne quid istius impuræ excretionis apparuisset. An tam facilis suppressionis mensium causa, reuocato spiritu aliò, qui sanguinem ad partes conducebat.

193. Filius Clarissimi illius Budæi qui sui sæculi lumen extitit, horrendum symptoma passus est: eo sudante lintea cruentis maculis perspersa inuenta fuerunt. Et eo morbo interiit. Notat Arist. quosdam sudore cruento exudauisse. Et Theophr. ex Monade medico citat sudorem aliquando emanare cui similitudo insitum sanguine.

cap. 19. l. 3. de
bist. an.

194. Filio D. du Bois post eruptionem variolarum aborti dolores atrocissimi in brachiis & tibiis qui nullis cesserunt remediis: adhibito consilio super ea re emplastrum de ranis applicatur partibus dolentibus, breui conualuit. Id quod negligi non debet, ne tam facilis & ad manum parati remedij contemptus calamitatem ægris adferre videatur. Nam si dum vrgent dolores isti, si dum pars tumet ad suppurantia festines, corruptionis metus maior

maior erit. Si in solis anodynis consistas, opera fortassis lude-
tur. Et in tempestate quadam pustularum & eruptionum fe-
rinarum ferace oborti sunt tumores & dolores in variolis &
morbillis qui pueros miserè necabant. Itaque cæteris nil pro-
ficientibus, in hanc itum sententiam, vt Emplast. de Vigo cum
hydrargyro applicaretur, aut litus lenis alis fieret ex Mercu-
rio. Mirum in modum id remedij genus profecit.

In domo D. de Pacy cum hortus esset in quo genista luxu-
riaret, & parietes ferè floribus ornarentur ac vestrirentur, cœ-
pit quosdam desiderium floribus vtendi & esitandi, colligunt
& sartagine frigunt. Esitant iucundissimè. Tribus post esum
horis, tumultus in ventriculo contigit, dolor capitis cum ver-
tigine fugaci, nausea, vomitus, & alui laxatio; ac si quoddam
cholera morbi rudimentum foret. Stupor, metus, admiratio.
Quæ grauida erat verebatur de abortu. Paulò pòst pacata om-
nia. Vocatus, mirabar quid esset cur flores isti, qui in vsu aceto
conditi hyeme asseruari solent, tantam perturbationem at-
tulissent. De his sic Dioscorides. Purgant per superiora vehe-
menter Ellebori vice citra periculum flores genistæ & semi-
na. Quod observatione dignum est ne aut ciborum ignoran-
tia, aut voluptate ducti in commoda valetudinis peccemus.

Quidam in sura vulnus accepit, fluxit sanguis multus, non
tamen immodicè, vt ne ad fluxum sanguinis referas. Id quod
contigit. Ab eo tempore congredi non potuit, nec semen emi-
sit, saltem non arrexuit sufficienter. Id mirum fuit etiam petitis
rei anatomicæ. Non videtur enim ratio cur vulnus eâ parte in-
flictum eam impotentiam adferat. An id Hip. fortè adum-
brauit, dum scripsit sectionem in malleolo infocundos red-
dere? Sic aliquis partium consensus est, sed is fortassis non in-
tellectus.

Socrus D. Passart frequenter colico dolore tenebatur eoque
valde crudeli. Ad hepar illud referebant. Ea videbatur moesta
perpetuo. Tandem incidit in febrem continuam. Dolor to-
tam partem dextram penè occupabat. Ab iecore omnino id es-
se autumabant. Nulla re iuari potuit. Nono icterus *ηπατορρής*.
Mors: aperto cadauere cystis fellis lapillis plena reperta est.
Hepar albicans.

Sectio inter annularem & minimum digitum ab antiquis
credita est febrem quartanam soluere. Quædam 7. iam men-

les quartanaria fuerat: Masilij Medici consilio secta est vena, detractusque copiosè sanguis. Febris iugulata est, sed annum ferè vnum manus tota veluti liuefacta mansit. Alter febre quartana diu laborabat. In tibiis vlcera maligna & telephia oboriuntur. Febris perseuerat. Arte remediisque communibus non curantur. Suspicio luis venereæ est, quòd medicabilia non redderentur. Tamen rebus diligenter expensis, & rogatis, nil venereum inuentum est. Non desierunt tamen Medici suadere vsum hydrargyri. Plantis pedum & femoribus applicantur ceronea de hydrargyro, & consimilibus. Prouocatur *πυαλισμὸς*. Curantur vlcera, curatur & febris. An idem in contumacia febris quartanæ agere licet? Tamen narrat Fernelius obseruasse se quendam continenter afflictum, & lue venerea cum fordidis vlceribus, necnon quartana vera. Adhibiti litus & diata solennis ad luem veneream, lue venerea est liberatus. quartana perseuerauit.

Lib. de Abdi-
tis rerū cau-
ss.

199.

Mercator quidam ferina destillatione in pulmones à capite iam vetere infirmitate prædito laborabat; nec solum caput ac-
cusabamus, sed & partium inferiorum intemperiem quandam, cui pariter consulendum putabamus. Postquam primarios Medicos consuluit, ijs visum est ex vsu esse lenientia, mitigantia, catarrhum compescantia, tandem nostro consilio incrassantiũ syruporum vsus visus est necessarius. Lutetiam venit tussiculus, curis implicitus, debebat enim sistere se coram Senatu examinis ergo. Et cum hinc illinc animus curis agitaretur bene cœnatus, meminit istius superioris consilij. E pharmacopolio syrupum de papauere quærit. Eo copioso vsus est, tum ad catarrhi leuationem, tum ad somni conciliationem. Sed suæ imprudentiæ pœnas non longè post pependit. Obmutuit enim & ἀφρονῶς mansit per duas horas integras. Etiam valde agitatus vocem non recuperauit. Hinc apparuit febris ingens (nec enim antè ἀνυπερὸς erat. Sequentibus diebus veluti balbutiens & parum attonitus redditus est. Multorum obliuiscabatur, κατὰ φρονῶς interiit. An vsus istius syrupi tantopere obfuit. An materia suppressa fuit quæ κατὰ φρονῶς inuexit? An bonum in catarrhis venenatis & subtilioribus dare narcotica? Annon dum symptomati occurrimus, causam, morbi fomitem adaugemus? Etenim in talibus fluxionibus fit quædā δίαχυσις, & retinens de natura syntectica, & talis humoris suppressio

202

cum aliquid venenati habeat, pernicioſa eſt. Commode per halitum & ſudorem exhalaret & digereretur, ſed ſi idroticis vtimur, metus eſt ne corpus caleſcat, & humores commo-
ueantur.

Nobilis mulier cum conceptum fallere vellet & foetum e-
lidere, το φθόρον ſumpſit ad provocandum ſanguinem; & ſui 220.
temerarii conſilij poenas pependit. Fluxus enim ſanguinis eſt
conſequutus, croſis potius quàm apertis venis. Multo ſanguine
per ſinum pudoris profuſo, adeo reſrixit omne genus neruo-
ſum, vt in ſummam imbecillitatem adductum ſit. Hinc crucia-
tus articulares, immanes, modo quodam admirabili atque di-
uina vindicta orti. Membrorum contractio, ſqualor, macies,
mors. Quæ immodica hæmorrhagia conuulſionem ab inani-
tione adfert, eadem articulares dolores excitare poteſt.

F I N I S.

INDEX ALPHABETICVS RERV M OMNIV M

in signiorum quæ continentur in hoc tertio Tomo Consultationum Medicinalium Dom. Gulielmi Ballonij, Doctoris Medici Parisiensis.

A Admiratio medicorum artem obscurat. 294
 Aduktioni virus quoddam semper est adjunctum. 106
 Aduktio bilis flauæ vim nescio quam imprimit humoribus. 107
 Aluus fluens non est repente supprimenda. 306
 Angli vt plurimum ruffi. 9. fluxionib. calidis & biliosis sunt obnoxij. *ibid.* quare. *ibid.* sunt superbi & elati animo. *ibid.* quare & quomodo sunt ruffi. *ibid.*
 Animal vt subsistat tria sunt necessaria, vita, nutritio & respiratio. 4
 Animalia venenata quare nec fame nec siti pereunt. 80. triplex eius causa assignatur. 125
 Animi pathemata morbos faciunt grauissimos. 72. 74
 Animi pathematû vis maxima in morbis faciendis. 119. 221
 Animi pathemata alterant vocem & in viribus & in qualitate: omnes naturæ actiones peruertunt. *ibid.*
 Animus vbi mœore percellitur, corpus sustinere nequit, vnde sequitur quasi membrorum omnium ruina. 222
 Animi ægotantis Medicus est sermo, ægritudo autem non solum est miseria, sed etiam carnificina. 223

Apoplexia quomodo fiat. 49
 Apoplexiæ rudimenta quomodo abigenda. 285
 Aquæ potus quibusnam noxius. 305
 Aquæ potus lethalis. *ibid.*
 Arthriticorum misera conditio: si comedendum, manus, si ambulandum, pedes non habet, si dolendum, pedes & manus habent. 141
 Arthritides biliosæ vnâ cum senecta releuantur. 185
 Arthritidnem cessare malum est. *ibid.*
 Arthritis vbi cessat, in quos affectus transmutetur. *ibid.*
 Arthritis quare dicatur opprobriû Medicorum. 217
 Arthritis est diathesis partibus impressa. 272
 Aurium morbi periculosi. 92
 Aurium tinnitus penè incurabilis. 117
 Aurium obstructio duplex. 194
 Aurium morbi summa cura sunt prænoscenti. 195. quomodo differant ab oculorum morbis. *ibid.*
 Autumnus morborum ferax multis de causis. 56
 Autumnus serum multum generatur. 252
 Autumnus pestifer & funebris dictus. 282

B

BAlnei ex aqua dulci dotes & commoda. 20. quibusnam idoneum. *ibid.*

Biliosi sunt ad phthisim propensi. 130.

Bilis benigna & mansueta inediae beneficio efferata & immitis redditur. 137

Bilis efferuescit per inediam in biliosis corporibus, & aruginis naturam induit. 212

Biliosorum duo sunt genera, alii tales sunt à natura, alii ex euentu. 84.

Bilis accensa suo ardore molestias multas infert corpori. 47

Bilis aduritur quatuor modis. 56. sola naturalis bilis facit ad sapientiam. 56

C

CAchexia quomodo differat ab eucxia. 228

Cachexia duplex. 229

Cachexia vniuersalis triplex est, pituitosa, melancholica & aquea. *ibid.*

Cachexia quæ differt ab atrophia. *ibid.*

Cachecticae sunt penè omnes virgines, quarum pallet & est foedata facies. 230

Cæsar magis metuebat à Dola-bella & Antonio, utroque elegante, succulento & florido, quàm à Cassio & Bruto, macilentis, & subtristibus. 172

in Calculo renum quæ agenda. 278.

Calculi duo magni qui à cathetere non potuerunt probari. 309

Cancroso tumori an debeatur pyroticum, an supra an infra partem admouendum. 105

Cancris sunt alendi, non curandi,

nec irritandi, 106

Cancris sunt soboles humoris melancholici. *ibid.*

in Canis rabidi morsu quenam agenda. 169

Capitis vulnus etiam leue nullum est negligendum, ex Hippocrate. 3

Capitis acriter dolentis tres causas. 6

in Capitis dolore quæ conferat balneum. 8

Cassia non colata magis lenit, temperat, humectat bilem, & pituitam ducit. 276

Cassia sola, sine vlllo alio medicamento assumpta, nocet calculosis, duplici de causa. 149

Cassia calefacit propter quandam quam habet in se caliditatem, ex Rondeletio. 176

Causarum externarum obseruatio non negligenda in medicina facienda. 71

Cavsi signum an sit sitis. 63

in Cavso partes extremæ cur agent. 67, 70

Cavsi causa potest esse frigidissima. 70

in Cavso quomodo confert venæ sectio. *ibid.*

Cavsus quomodo fiat, ex Hipp. 72

Cavsi summū remedium aquæ potus. 73

Cerebrum ne vis febrilis occupet in omni febre, est providendum. 10

Cerebri morbi de apicibus artis sunt. 118. & 136

Cerebrum metropolis frigidi & glutinosi. *ibid.* qui sunt Cerebro sicco & defecatiore, prudentiores sunt, sed id boni sæua mercede compensatur. *ibid.*

Cerebri glandula est fluxibus opportuna. 119

symptomatum quæ Cerebrū exer-

cent diuifio elegans & scientifica.
187.

Cerebri morbi sunt curatu difficiles, vt & cognitu difficillimi. *ibid.*

Cerebri phlogofis eft morbus incurabilis & venenatus. *ibid.*

Cerebri morbi trib. de caufis curatu difficiles. 225

Cerebrum colliquationem facile patitur à calido. 254

Cerui febre carent, & febres vitant qui ceruina carne vtuntur. 137
quare *ibid.*

Cholera morbus duplex, humida & ficca. 174

Cogitatio affidua occæcat, abducto intus vifu. 11

Colica Pictauienfis dicta, etiam Parifiis frequens. 312

Colicus dolor Melodunenfibus & Pictauienfibus familiaris affectus. 184.

Colicus dolor facile transit in paralyfim. 209

Colorum faciei mutationes fiunt à corde. 12

Color pallidus hepar affectum denuntiat. 140

Color multum pallidus ex candicante, ab hepate eft. 228

Contraria contrariorum sunt remedia. 202

Corpora quædam fimul iuncta habent quandam antipathiam. 110

Corpora pingua minus fœcunda sunt, & fenefcunt celerius. 111

D.

Defipientiæ obfcuræ, blanda & contrectabiles, peffimæ. 186. & 188.

Destillationib. & tabi sunt obnoxii qui sunt calidiore temperamento. 116

Destillatio in corpore tenui & longo, tabem minatur. 92

Difficultatis fpirandi caufa multiplex. 232

Diuites eò infelices quo minus benetractâtur quàm aliquis de plebe homuncio, aut fcrutorum venditor. 297

Diuortium primum Romę propter infœcunditatem. 111

Dentium dolor nulli parcit ætati aut fexui. 247. tormentis annumeratur. *ibid.*

Diuretica nocent pulmonibus, quia fanguinem liquant, & impediunt expectorationem. 233

Dolores cur noctu magis augeantur. 33

Duo funt in natura quæ admirationem pariunt Fallopio, nimirum magnes & hydrargyrus. 144

Dysentericę diuturnę mortis futura signa. 309

Dysenteria fuppreffa in infaniam verfa eft. 308

Dysenteria intempeftiuè fuppreffa abfcelfum facit in coltis, in vifceribus, aut in articulis. 308

E.

Elephantiafi an competat potus è zytho, pomaceo vel pyraceo. 264.

Elephanticus de repente quomodo quidam euaserit. 311

Elephantiafi Arabum quinã funt obnoxij. 83

Elephas ad alios deuoluitur, & quafi per traducem hereditatis iure propagatur. 122

Ellebori duo genera apud antiquos. 147

Ellebori magnus olim fuit vfus ad leuanda mentis & capitis vitia. *ibid.*

Ellebori vtriusque periculofus vfus. *ibid.*

Elleboro fuperiora corporis fibi

INDEX.

repugavit Carneades Academicus,
scripturus aduersus Zenonem Stoi-
cum. *ibid.*

Ex Elleboro purgatio difficilis &
plena terroris. *ibid.* non adhibenda
sine necessitate. *ibid.*

Elleborus multis magnis confert
affectibus. *ibid.*

Elleborismo vires eximias tribuit
Plinius aduersus epilepsiam. 153

Empyici cur noctu magis febricit-
tent. 27

Enterocèle facta in thoracis capa-
citate. 302

Epilepsiæ curatio dependet ex di-
gnotione loci mittentis ad cerebrū.

137.
Epilepsia hydropi superueniens
desperata, ex Hipp. 312

Epileptici facti sunt multi inge-
niosi. 317

Epilepsia quare morbus comitia-
lis dicitur. *ibid.*

Epilepsia in furorem versa. *ibid.*

Epilepsiæ origo & causa variis à
partibus repetenda. 282

Errhinorum in vsu magna cautio-
ne vtendum est. 164

Eunuchi vnde dicti. 158

Euphrasia in oculorum morbis ce-
co errore vsurpatur. 88

F.
Febris quare noctu augeatur he-
ctica febre laborantibus. 26

Febres diurnæ & nocturnæ, quæ-
nam periculosiores. 27

Febris continua existit duplici de
causa. 68

Febres ex hypocondriorum do-
loribus malignæ. *ibid.*

Febrium acutarum focus quis. 69

Febres quæ quo quomodo inter-
mittunt, periculo vacant. 244

Fluor aluius omnis aut est dy-
sentericus, aut diarrhoicus, aut me-

sentericus, aut hepaticus. 192
Fluor albus mulierum quomodo
distinguendus à purulenta excretio-
ne. 241

Fluxiones acrium humorum quo-
modo contingant. 50

Fædi virginum colores quomodo
sunt curandi. 78 79

G.

Generales in Iure definitiones
& in Medicina propositiones
periculosa. 58

Glandulae sunt partes depositariae
& emunctoriae cerebri, aut male af-
fecti, aut prauo succo onusti. 161.
164.

Gonorrhæa venerea scortatorum
flagellum. 158

H.

Hæmoptoicos pingue facit Hip-
pocrates, ne tabeant, & inopi-
piâ cibi sanguis efferetur. 246

Hæmorrhagiæ familiares iis quib.
viscera sunt imbecilla. 252

Hæmorrhoidalis dolor penè tor-
mentis annumerandus. 248

habet purgationem, non morbu.
249.

Hæmorrhoidum fluxus mēstrua-
tis mulieribus morbus est, viris non
morbus, sed sanitatis tutela. 250

Hæmorrhoidibus mulieres obno-
xiæ ferè sunt valetudinariae. 251

Hæmorrhoides fluere desinūt cor-
pore legitime vacato. 252

Hæmorrhoids in muliere morbus,
in viro sanitas, ex Aristotele & Cel-
so. 159. 227 234.

in Hepatis fermentatione conue-
nit liberalis venæ sectio. 193

Hollerius Medicus Parisiensis ce-
lebrerrimus laudatur. 209

Homini soli contingit inter cæ-
tera animantia, vt vulneratus non
reddat sanguinem. 120. ei soli con-

INDEX.

tingit profluvium sanguinis è naribus, aliàs terrificum. 127. 252

Homines vrbani & literarum cupidi, ventriculi imbecillitate laborant. 136

Homo totus à natiuitate morbus est. 248

Humori cuique suum est ferum naturale & præternaturale. 252

Hydrargyri vires eximiae & mirandae. 121. quomodo parari debeat in lue venerea. 122

Hydrargyrosis ferè semper pulmonibus labem inurit mali moris & penè indelebilem. 138. & 142

Hydrargyri vires planè mirabiles. 144.

Hydrargyrus aduersatur chalcantho, indeque aquæ medicatæ nocent iis qui passi sunt hydrargyrosim, præsertim si vitriolo sint imbutæ. 219

Hydrargyrus est luis venereæ alexiterium. 276. inter Hydrargyrû & semè corruptum antipathia quedam. 219

Hydrargyrus est velut semè quoddam omnium metallorum. 219

Hypochondriacæ melancholiæ signa. 196

in Hypochondriacis calor est plurimum acer & mordax. 197

Hypochondriaci non sunt validè purgandi. 199. videntur carere febre, & tamen febriunt. 219

Hypochondriacorum febris est sui generis, & tumori cancroso non dissimilis. 205

I.

Icterus à calculo in cysti fellis concreto. 315

Imbecillitas partium duplici modo assumpta à Galeno. 185

Imbecillam aliquam partem raro quis non habet, ex Celso. 185

Imbecillitas partium an ad intemperiem, an ad morbos materiæ reuocanda. 185

an ista Imbecillitas habeat aliquid æpprov. 185

Imbecillum omne est querulum, idq. duplex. 196. ex Aristotele. 224 queruli sunt senes, ægri, & conualescentes. 185

Insulsus dicitur qui caret sale. 76

Insulsus homo & fatuus quomodo differunt. 168

Intemperiei inæqualis magna vis est ad morbos generandos & curandos. 11. quid sit illa? 185

L.

Lac virginal quomodo parari soleat. 87

Lactis asinini vsus facit aduersus arthritidem. 98

Lactis vires in magnis doloribus. 219.

Lac refrænât & contemperat caecoethiam & prauitatem humorum in humano corpore turgentium. 219.

Lac asinæ prodesse non potest in tumore, obstructione aut duritie hypochondrii. 219.

Lactis asinini vsus ad faciei nitorem. 262

Lac fumidum est, & caput opplet. 255.

Lactis asinini vsus præsertim per ætatem vlceribus accommodatus est, quod vehementer detergeat. 287.

Lana tinctæ colorem non depouunt, sic cerebrum in desipientia phrenitica, neque enim elui potest hæc affectio. 188

Lapides ex intestinis decedentes. 304.

Lapis per tussim excretus. 316

Lapis in cysti fellea repertus ex ictero

iætero diuturno. 319
Laurentius Medicus regius lauda-
tur. 127
 Legati olim vxores secum non du-
 cebant. 251
 Lethargus fit ex pulmone. cum af-
 ficitur cerebrum tetro vapore, vnde
 marcor cerebri. 187
 Lethargus & phrenitis quæ diffe-
 runt. *ibid.*
 Lienosi quare sunt voraces. 201
 Lien iusto minor non bene defæ-
 cat sanguinem. 202
 Lien quibus efflorescit, ijs corpus
 extenuatur. 218. 233
 in Luem veneream non datur præ-
 scriptio, latent reliquiæ, domatur
 venenum, non vincitur. 113
 Lues venerea nunquam emoritur,
 nec eius fibræ omnes eliduntur. 115.
 morbus est totius substantiæ. *ibid.*
 Luis venereæ alexiterium est hy-
 drargyrus. 270
 Luis venereæ latentis miranda
 symptomata. 300
 Luis venereæ feliciter depulsæ
 exemplum. 322
Macri magis formidandi quæ
 floridi & succulentiores. 172
 Matrimoniorum perturbatrix est
 infæcunditas, soboles verò vincu-
 lum, fidum pignus, & amicitia cõ-
 ciliatrix. 108
 in Matrimonio proles est beatum
 amoris pignus. 113
 Medici multi plus valent & vi-
 dent quàm vnus. 102
 Medicorum indulgentia iuuat in
 morbo diuturno. 106
 Medicorum decreta tanquam Se-
 natusconsulta esse debent, quorum
 ratio non quouis tẽpore reddi debet
 171.
 Medicus artem & artis euentum

nec debet nec potest semper præsta-
 re. 106

Medicus vtilior est amicus quàm
 extraneus, licet par sit scientia. 251
 in Medico non solùm scientia, sed
 & fidelitas & beneuolentia requiri-
 tur. *ibid.*

Mercurium Fallopius diuinum
 mixtum appellat. 144

Mercurius & magnes, duo sunt
 in rerum natura quæ admirationem
 pariunt etiam doctissimis. *ibid.*

ex Mercurio potest ostendi resur-
 rectio per cineres. *ibid.* vires eius
 mirabiles. *ibid.*

Mercurius dulcificatus mira præ-
 stat in lue venerea & scrophulis. 121

Mercurius aurum solum ad se ra-
 pit. 122

Melancholicorum duæ species, a-
 lij à limo, alij ab assatione sangui-
 nis. 36

Melancholici affectus quinam ab-
 solutè dicti. 37. & 58

Melancholici quare dicuntur bal-
 bi blasphemici. 38

Melancholicis affectibus an ve-
 na sectio conueniat. 39

Melancholici perpetuò medici-
 nam appetunt, eisque corpus per-
 petuò dolet. 52

Melancholici apud Aristotelem
 dicuntur qui atrabile laborant. *ibid.*

Melancholicorum varij motus &
 impetus vnde repetendi. 53. cur do-
 lendi finem non faciunt. *ibid.*

Melancholica sunt symptomata
 timor & mæstitia absque causa. 55

Melancholici per naturam sunt
 ingenio singulati. *ibid.*

Melancholicorum sanguis quare
 non ita facile corrumpitur. 56

Melancholicis quibus nominibus
 contineatur sanguinis missio. 57

Melancholici ex sanguine misse

INDEX.

pinguescunt. *ibid.*
Melancholici dolendi & conquere-
rendi finem non faciunt. *ibid.*

Melancholicus humor non tam est
irritandus quam fouendus, alendus
& mansuefaciendus. *ibid.*

In Melancholicorum morborum
curatione promouenda monentur
Medici de officio. *ibid.*

Melancholici nec sano sunt cor-
po & nec animo, licet magnorum sint
facinorum auctores. *ibid.*

In Melancholicis fuliginosum ex-
crementum multorum malorum cau-
sa est. *ibid.*

Melancholicorum maxima pars fit
ab adusto humore. *ibid.*

Melancholici habent quædam in-
terualla. *ibid.*

Melancholici vnde sunt voraces.
ibid.

Melancholicorum morborum ir-
ritatio & doloris est prouocatio, &
denique mors ipsa. *ibid.*

Melancholicis lac, balnea & om-
nia temperata profunt. *ibid.*

Melancholici humoris vis & ener-
gia magna. *ibid.*

Melancholici toti iacent in fer-
mento. *ibid.*

Melancholici leui de causa sangui-
nem excernunt. *ibid.*

Melancholici affectus elleborismum
requirunt. *ibid.*

Melancholici morbo & aggroto
animo medentur blanda colloquia.
ibid.

Melancholici perpetuo medicinam
appetunt. *ibid.*

Melancholici ab adustione non
sunt vehementer purgandi. *ibid.*

In Melancholicis ab adustione est
adiunctum virus quoddam. *ibid.*

Melancholici hypochondriacæ
symptomata multa enumerantur.
ibid.

Melancholici ab humore acri val-
de queruli. *ibid.*

In Melancholicis deiecta est appe-
tentia ab intemperie & affectione
praua, quam Galenus vocat *stomatitis*.
ibid.

Melancholici cur flatuosi, macri,
& pilosi. *ibid.*

Melancholicorum corpora perpe-
tuo punguntur. *ibid.*

Melancholia hypochondriaca
est gradus ad elephantem. *ibid.*

Melancholici omnia tuta timent.
ibid.

Melancholia hypochondriaca mul-
ta includit & opinione maiora. *ibid.*

non tam est in humoribus quam in
partibus solidis. *ibid.*

ei quandoque
remedium est senectus, quæ & ipsa
morbus est. *ibid.*

ordo agendorum ad
eius curationem. *ibid.*

Melancholici affectus sunt tormen-
ta medicorum. *ibid.*

Melancholici flatu abundant in
his excretionibus sanguinis non omni-
no sunt mala. *ibid.*

Melancholicus humor adustus gra-
uiorum capitis dolorum causa sapius
esse solet. *ibid.*

Mesenterium prodigiosum, ab in-
testinis separatum, abscessuum in-
solentium vbertate plenum. *ibid.*

menstrua an requirantur ad con-
ceptionem. *ibid.*

Morborum vno quasi ictu plus facit
quam humores, qui longas febres
procreant. *ibid.*

Morbi nervosi generis ex parte hu-
moris & subiecti curatu difficiles.
ibid.

Morbi aut sunt longi, aut præci-
pites. *ibid.*

In morbis à partium corruptione
non potest certo prædici exitus, ut
in humoralibus morbis. *ibid.*

morbos congenitos in senecta desituros credidit Hippocrates. 1

Morborum diuturnitas à tribus causis repetenda. 3

in morbo mente constare bonum, quomodo accipiendum. 5.

Morbos attollere non debent medici pluribus de causis. 13

Morbi à stirpe in posteros deriuantur & hereditarii fiunt. 16

Morborum congenitorum vis & potentia. 21. vix vnquam curantur. *ibid.*

Morbi vernaes an mane irritentur? 28

Morbi vtpurimum omnes circa diluculum mitescunt, etiam pestilentes. 29

Morbi pene omnes sub tempus noctis ingrauescunt. 32

Morbus crudus quomodo intelligendus, ex Galeno. 43. 61

Morbus malignus dicitur qui commune aliorum morborum sortem superat, & aegre curationem admittit. 67

Morbus lethalis dicitur duabus de causis. *ibid.*

Morbum quid faciat non est videndum, sed quid tollat. 71

Morbi longi trifariam dicuntur. 74.

Morbi tranquillitas eiusdem diuturnitatem & longitudinem significat. 128

Morbi cerebri medicorum operam saepe eludunt & elidunt. 136

Morbi congeniti seu connutriti, à Plinio parentales dicuntur. 176. sūt aeternae possessionis, & in eos non est longioris temporis exceptio. *ibid.*

Morborum plurima genera primo coitu & prima mensium eruptione soluantur; quod si non soluantur, vix ac ne vix curationem admit-

tunt. 190

Morbi multi negliguntur quia sine febre & vulgo homines affligunt, quales sunt dolores dentium, podagrae, verminationes, tussis, tormina ventris. 203

Morborum quorundam cruciatus saepe sunt grauiore carnificum tormentis. *ibid.*

Morbo vrgente videntur remedia cum quadam temeritate rapienda. 267

Mucosum quid, tenax & glutinosum apparens in vrinis quorundam, & adhærescens pertinaciter in fundo matulae, vndenam oriatur. 180

Mucosi excrementi in paralyti natura exequitur. 212

Mucus quid est, quam substantia. 215

Mucosus humor proprius membranarum & neruosi generis, ex Hippocrate. *ibid.*

Mucosa vrina talis est, vel ob pituitam purulentam, vel ob pus pituitosum. 218

Mucosa vrina vnum ex tribus significat. *ibid.*

Mucus & saliuæ sunt repletionis indices. 165

Muliebris fluor tribus de causis curatu difficilis. 122. est multorum maiorum ferax agris & medicis, quibus est crux & tormentum. 122

ex eo magna sequuntur incommoda, siue perseueret, siue supprimatur. 123

ab eius suppressione gangraena fit in vtero. *ibid.*

Muliebris fluor in colliquatuum terminatur. *ibid.* ad eius curationem quamnam victus ratio requiritur. 123.

quamnam remedia interna & externa. 124. 125

in muliebribus morbis non semper accusandus uterus. 159
 muliebres morbi ferè incogniti, ex Hippocrate. 204
 muliebrium omnium morborum causam retulit Hippocrates ad uterus. *ibid.*
 muliebris fluor moderatam victus legem requirit. 260. in eo casu abstinendum est ab agarico. *ibid.*
 mulieres hypochondriacæ & melancholicæ deterioris sunt conditionis quàm viri. 131
 præter mulierem nulla animalia grauida coitum norunt. 156
 mulieres calidiore temperamento sunt afflictæ valetudinis. 159
 mulieres quare sunt naturâ frigidiore. 205
 mulieres melancholicæ non sunt sapientiores. 206
 mulieribus animi essentia facile dissoluitur, cum sit in illis vitale robur infirmum, & valida animi pathemata. 224
 mulieres infirmum gerunt animi. *ibid.* & 226.
 mulierum morbi grauissimi duplici de causa. 240
 mulieres hæmorrhoidibus obnoxie ferè sunt valetudinariæ. 251
 mulieres à cæteris morbis sanguineis per menstrua vindicantur. 253
 mulieri quæ facile concipiebat, si concipere desinat, illi est mittendus frequenter sanguis. 257
 mulierum cacochymarum proprium est, vt earum menses statam periodum non seruent, natiuoque careant colore. 284
 mulieres quædam vix menstruales, concipiunt tamen, & vitales pariunt fetus. 320
 mulierum morbi sunt curatu difficiliore propter pudorem, si quid

præsertim circa naturalia oriatur. 103.
 mulieres hypochondriacæ difficilius curantur quàm viri. 106
 musicæ occultæ nullus respectus, ex Nerone. 19
 musicam adamabat Aeneas Silius, qui postea Papa fuit. *ibid.*
 musici dicuntur esse soli Galli. 20.
 quare non Hispani & Germani. *ibid.*

N.

Natura humana æternitatis auida est. 155
 Natura nostri amatissima sic cuncta disposuit, vt dolorem aut breuem fecerit, aut tolerabilem. 204
 Natura quædoque est homini brutæ & nouerca. 296

O.

Obstetrix apud Comicum, Medicorum auctoritatem imitatur. 173
 Oculorum morbi difficillimæ curationis, & quare. 87
 Oculorum morbus *ἰππος* dictus, quis. 236
 Oculus mobilis in morbis, aut delirium, aut tremorem musculorum oculi declarat. 237
 Offensis obnoxia est infirmitas. 168. 185.

Optima tria, bene valere, formosum esse, & habere diuitias nulla fraude quæsitæ, ex Platone. 176

P.

Paralysis quæ sub finem morbi contingit, an fiat à siccitate. 209.

Paralyseos causæ variæ recensentur. 210

Paralysis quædam post colicum dolorem Pictauiensibus est familiaris. 211

in Paralyfi vinum est vitandum

I N D E X.

optimis de causis. 214
 Paraphimoseos causæ variæ recēsentur. 98. eiusdem remedia multa. 99. vnde dicta. *ibid.*
 Partem aliquam corporis imbecillam nemo non habet. 251
 Pedes in hydropē cur tument. 45
 Perfrigerationis partium extimarum causa, dum omnia intus ardent. 68
 Peripneumonia non habet coniunctum lateris dolorem, quamvis lateris doloris quem balneum discutit, super ea meminerit Hippocrates. 277
 Phreniticorum desipientiæ pessimæ, ex Hippocrate. 188
 Phreniticus quasi miraculo sanitati restituitur. 299
 Pituita alba quid sit explicatur. 45.
 Pituita atræ bili mixta parit Epilepsiam. 46
 Pituita falsa & acida fons multorum morborum. *ibid.*
 Pituita acida & falsa, ex Platone, fons est affectionum rheumaticarum. 216
 Pituita vitrea dolorem parit acutissimum. 322
 Plantæ viuaciore sunt quæ plus lenti & glutinosi habent humoris. 109.
 Podagra non est morbus incurabilis, ex Plinio. 98
 Podagram tria accersunt, desidia, crapula & vini vsus. 208
 Πολυπράγμονες homines aut sunt prolifici, aut prolem valetudinariam producant. 109
 Practici veteres non tam erant verborum quàm rerum aucupes. 191. veteres Medici intelliguntur.
 Præceptum therapeuticum optimum: quæ per inferiorem ven-

trem fiunt euacuationes, in partes vicinas fluxiones ferè commouent. 217.
 Pulmones tetram & malignam labemvt plurimum retinēt ex hydragyrosi. 138. 142
 Pulmones aliquid mali ferè semper præsagiunt, post luem veneream. 142.
 Pulmonum vitia facit exsereabilia pulegium. 168
 Pulmones qui habent calidiores, quædam tabes est familiaris, nomine tabis largiùs sumpto. 181
 in Pulmone calidiore an balneū competat. 182
 in tabescentibus à Pulmone consumpta valent, quia suppleunt vicē testudinum nemoralium. 183
 in iisdem somniferorum vsus minus tutus. *ibid.*
 Pulmonum morbis obnoxij viuunt qui calido temperamento præditi sunt. 16
 Pulmonum in affectibus an balneum conferat. 18
 Pulmonum malè affectorum signa. 25
 Pulsus inæqualis cum omnimoda inæqualitate exemplum. 306
 Pus in thorace contentum quare non excernitur, tres causæ recēsentur ex Galeno. 23
 Puris & pituitæ putris idem effectus. 24
 Pus habet maximè suos paroxysmos nocturnos. 26. 32
 Pus & purulentum quomodo inter se differant. 29
 Pus quod differat à sanie & sanguine. 30
 Pus dum sit, febris augetur & dolor. 32
 Pus an aliquis possit excernere nulla febre præcedente. 34

INDEX.

Pus dicitur omnis humor aut fucus corpori onerosus. 35. 179

Q.

in Quartana febre mitius agendum quam in alijs febribus. 318

de Quartanæ febris curatione præceptum infigne. 318

Quartanam febrem iecur aliquando facit. 319

cum Quartanarijs benignè agendum est in negotio curationis. 106

R.

R Amicosis non valde conueniunt remedia per os assumpta, quidquid obganniant impostores. 107

Rariorum rerum obseruatio ferit sensus eruditorum. 294

Ratiocinari in quouis morbo bonum est. 10

Raucedinis causæ recensentur. 13. quando formidabilis. 14. quando signum bonum, & masculæ virilitatis argumentum. 15

Raucedinosus purgatio inimica. 20.

Rheumatismus quomodo fiat. 177. fuit optimè cognitus Galeno. *ibid.*

Rigor omnis aut est ab vlcere, aut à valis. 63

Rosa priuilegio quodam vim habet sistendi catarrhi. 246

Rosarum tinctura quomodo paranda, & quibus conueniat. 131

S.

S Acro morbo sunt obnoxij homines acerrimi ingenij. 118

Salis vsus erat sacerdotibus prohibitus, vt essent castiores, & eo abstinebatur in sacrificijs. 97

Saluia herba sacra, ex Agrippa. 116. vires eius miræ ad iuuandam conceptionem si succus eius bibatur. *ibid.*

Sanguis humidior multorum morborum parens. 249

inter verum Sanguinem & pus, ichor est quodammodo medius. 250.

Sanguis per putredinem amissis suis fibris in putre quoddam serum resoluitur. *ibid.*

in Sanguine considerata multa veniunt. 252

Sanguinis consistentiâ vitiata fit serum. *ibid.*

Sanguis vel est sanus, vel morbosus. *ibid.*

Sanguinis ichores amari autumno generantur. *ibid.*

Sanguis est humidior vel natura, vel morbo. 254

Sanguis fit serosus multis de causis. 256

Sanguis Galeni temporibus fere expers erat seri. *ibid.*

Sanguis temporarium sumit incrementum. 257

Sanguis vermiculis plenus. 298

Sanguis niger qui per inferiora excernitur non est semper malus, etiam si atrabiliarius sit. 307

Sanguinis excretio per os & nares ab hirudine in corpore latente. 315.

Sanguinem frenum bilis esse putauit Auicenna, sed falso. 7

in Sanguine magna pars vitalitatis residet. 39

Sanguis an faciat ad prudentiam. 40. 41. 43.

Sanguis corrumpitur per alienæ rei admistionem. 48

Sanguis tripliciter afficitur à bile sanguinem subeunte. *ibid.*

Sanguinis frequens detractio quare vulgo credatur pinguefacere. 59

Sanguis aquâ multâ dilutus an probandus? 61

INDEX.

Sanguinei & ἰσχυροὶ fiunt melancholici. *ibid.*

Sanguinis vitium elisis fibris est *ἰσχυρὸς*, & corrupta substantiâ est *σθῆρα*. 123

Sanguinis excretio per os secunda est in atrabiliaris. 127

Sanguis adurituri serî defectu, & liquatur dum serum educitur per medicamenta calidiora. 202

Sanitas summum est bonum, diuitiarum, aut bonorum corporis nulla est utilitas citra sanitatem, ex Hipp. 175.

Scelotyrbe quid, eius symptomata & remedia. 82

Scientiâ futurâ præsagium in Zoroastre. 102

Scorbutum descripsit Hippocrates nomine stomacaces. 143. eius signa recensentur. *ibid.*

Scorbutus idem est cum scelotyrbe. 144.

Scrophulæ morbus sunt ludens operam Medicorum. 120

an iis cõueniat herba scrophularia dicta. 121

Scrophularum affines sunt lues venerea & elephantiasis. *ibid.*

Scrophulas & affectus congeneres sanat hydrargyrosis. *ibid.*

Scrophulæ in caneros sæpe transeunt. 160

Scrophularum & cãcrorum est seminarium in iis quibus in facie gutta est rosacea. *ibid.*

Scrophularia ipso nomine & frõte multa pollicetur ad curationem strumarum, sed in exoluendo promisso languet. 161

Semen ex omnibus partibus deciduum, tradux est ad æternam propagationem. 155

Senes difficiles sunt & queruli, ut & conualescentes ac ægri. 126

Seri putris perennis generatio multorum malorum & symptomatum causa. 249

Sitim pariunt & accendunt multæ partes corporis, situ, actione & usu differentes. 64

Sitis an sit causi signum pathognomonicum. 64

Sitire perpetuò & æstuarè est ardentis febris peculiare. 65

Sitis intolerabilis est comes ardentis febris. 65

Sitis quare non adest ubi adesse debet. 66

Sitis cur maior aut minor sit quâ febris in causo. *ibid.*

Sitis absentia & vacuitas non est semper signum facultatis naturalis emorientis. 67

Sitis inexplibilis in muliebri fluore est signum pessimum. 113

Sitis à pulmone exemplum. 301

Sitis inexhausta causæ aliquot recensentur. 305

Sputum ex Hippocrate, effeminatur, ob nimium iusculorum & rerum liquidarum usum. 246

Sputum cruentum tabis prodromus. 247. terrificus est affectus, quia minatur tabem. *ibid.*

Sputo cruento obnoxius erat Saturninus, apud Plinium, & tamè nonagesimum ætatis annum attingit. *ibid.*

Sputum sanguinis est de apicibus artis. 92

Sterilitas Medicos tenet anxios & ambiguos, è qua parte procedat, an viri, an mulieris. 113

Sterilitatis causa est intemperies vteri. *ibid.*

Strumæ ut plurimum fiunt à pituita falsa per putredinem acida. 238.

Studioforum & vrbanoꝝ pluri-

INDEX.

mi sunt infirmo ventriculo, propter inquietas cogitationes & assiduas vigilijs. 6

Sudoris sanguinei exempla. 328

T.

TEmpestiua si tempestiue non fiunt, morbi fiunt inconstantes & difficilis iudicij. 224

Terebinthinæ vires eximie aduersus sterilitatem. 115

Tormentis annumerantur multi morbi qui vulgo tamen negliguntur. 203.

Tussis causæ multæ recensentur. 244.

Tussim quandam à splene fieri obseruarunt antiqui. *ibid.*

Tussis quò magis est vulgaris, eò ferè negligitur. 247

Tussis mala vt signum & causa. *ibid.* caput replet & pulmonem calefacit. *ibid.* eius causæ variæ recensentur. *ibid.*

Tutius est cù causa ægrotare quàm sine causa alleuari. 317

V.

VAletudinarii viuunt qui inquieti viuunt. 101

Varices in venis capitis. 327

Variolæ & morbilli valde frequentes anno 1586. 249

Veneris immoderata noxæ multæ, & magna incommoda. 8

ad Venerem impotentia recensentur causæ multæ. 76

ad Venerem excitandam impensè calida nocent. 77

de Venerem sopientibus aut excitantibus medicamentis. 195

Veneris raritas vtilissima. 97

Venerem damnauit Democritus. *ibid.*

Venerem stimulat cicetum vsus. *ibid.*

Veneri officiunt & nocent fluo-

res albi.

109

Veneri totum incumbit vulgus. 115. 156.

Veneris vsus immeritò damnauit Democritus. 156.

Venerea olim cur dicebantur *de oritu.* 158

Ventriculo sunt imbecillo vrbani homines & studiosi. 100. 156. 185

Ventris segnities omnium confusio. 84

Ventris tumores quinam periculosi. 88

Vermes in furorem adigunt militem. 326

Vermibus enecandis competit argentum viuum. 272. quamuis non sine periculo exhibeatur. *ibid.*

Vermis implacabilem dolorem ciens in capite. 302

à Vermibus capitis dolores. 310.

Vermes insolentia symptomata sæpe afferunt. *ibid.*

Vertiginosi homines vnde fiunt. 10. & 12.

Vertigo est affectus senibus familiaris. 99

Vertiginosi qua diætâ indigeant. 101.

Vertiginosi vndenam fiunt qui vntur trochiscis de vipera. 137

Vertiginis tenebricosa origo. 168

Vertigo epilepsia paranympus. 282.

in Vertiginean baluceum competat. 283

Veternosi pro hydropicis sumuntur apud Terentium. 265

Veternosus dicitur vetere morbo detentus, & affectus, cuius generis est vetus hydrops. 165

Vigilia pertinax cibos crudos & incoctos facit. 225

Vinum ieiuno non bibendum. 12.

Vinum

INDEX.

- Vinum multa adfert ad vitam in-
commoda. 207
- Vinum ieiuno ventriculo assumptū
multum nocet. 208
- Vinum nervosis affectibus an con-
ueniat. *ibid.*
- Vinum faciliē nervos replet ob ca-
lidam temperiem. *ibid.*
- Ab usu Vini fluxionum proventus
ingens. 209
- Vinum magis fundit & liquat
quàm possit digerere. *ibid.*
- Vinum quomodo conferat in do-
lore capitis. 214
- Vinum album rubro salubrius est.
256.
- Vires cur ad summum veniunt
imbecillitatis nulla prægressa eua-
cuatione.
- Virginis fœdi colores per vomitū
curati. 319
- Visus hebetudo venæ sectionem
quomodo requirat. 23
- Vivaciore sunt plantæ quibus
succus lentior est. 183
- Vlcera oris quorum origo est à
liene valde terrifica esse scripsit
Hippocrates. 1-3
- Vocem vitari in morbis magni est
momenti. 13
- Vocis differentia multa. 19
- Vocem vitiosam habent Elephantici.
19
- Volusino præfecto per os fluxit
sanguis singulis annis, & attigit an-
num 90. 127
- Vrinæ suppressio in febribus ar-
dentibus sæpe est *vera imptressor.* 112
- Vrina tortuosa fluens calculum in
vesica indicat. 148
- Vrina ipsa in sectis à calculo, de-
tergendi vim habet. 149
- Vrina suppressio cerebrum inficit,
& labem affert indelebilem. 319
- Vterus est plenus attractæ humi-
ditatis. 126. est muliebrium morbo-
rum causa, ex Hipp. 159
- Vteri cultus in recens nuptis me-
detur symptomatis hysterici & hy-
pochondriaci. *ibid.*
- Vterus grauium morborum in mu-
lieribus author & fundus. 282
- Vteri magna est habenda ratio in
omnibus morbis mulierum. 284
- Vulgus est proletarium, totum in-
cumbit, Veneri, apud ignobiles
vulgaris reperitur generatio, ex Pli-
nio. 115
- in Vulneribus thoracis omnia tuta
sunt timenda. 296
- Z.
- Zythi potus an competat in ele-
phantiasis. 264
- Zythum damnant Dioscorides &
Galenus & Eobanus Hesius. 265

INDEX

Extrait du Priuilege du Roy.

PAR grace & priuilege du Roy, il est permis à M. IACQUES THEVART, Docteur Regent en la faculté de Medecine en l'Vniuersité de Paris, & Medecin de la Royne Mere du Roy, de faire imprimer les Oeuures de Medecine de M. GVILLAVME DE BAILLOV, iadis tres-celebre Docteur, Regent, Doyen, & ancien maistre de ladite Faculté de Medecine son oncle, par luy examinez, corrigez, & augmentez, & mis en bon ordre, avec defences à tous Libraires, Imprimeurs, & autres personnes de quelque qualité & condition qu'ils soient, d'imprimer ou faire imprimer, vendre ny debiter lesdits Oeuures dudit sieur DE BAILLOV, ensemblement ou separément, sans le congé & permission dudit sieur THEVART, durant le temps & espace de dix ans, à compter du iour que lesdites Oeuures seront acheuées d'imprimer, à peine de confiscation des exemplaires contrefaits, & de mille liures d'amende, despens, dommages & interests enuers luy; nonobstant oppositions ou appellations quelconques, Charte Normande, clameur de Haro, ou autre chose à ce contraire, ainsi qu'il est plus au long contenu en l'original. Donné à Paris le 18. Septembre mil six cens trente-quatre. Signé, par le Roy en son Conseil. RENOUARD, Et scellé du grand sceau de cire jaune.

Ledit sieur THEVART consent & accorde que IACQUES QUESNEI, marchand Libraire à Paris, iouysse du contenu au present Priuilege.

Le 3. & dernier volume de Conseils est acheué d'imprimer pour la premiere fois le 15. Nouembre 1648.

Errata sic corriges.

Page 3 lin. 15. suadeat, pag. 8. lin. 19. lixiuium. Ead. pag. 16. lin. 34 imponantur, pag. 10. lin. 13. prehenderint, lin. vlt. ægri, pag. 16. lin. 8 Ergo pag. 22. lin. 28. fuliginosi, pag. 23. lin. 13. hinc lachrymæ, pag. 25. lin. 30 in facie, pag. 4. lin. 14. multum, & lin. 28. feri tenuis, & vlt. lin. langius, pag. 35. lin. 17. transeundus, pag. 37. lin. 26. mixtum aliquid, pag. 40. lin. 16. poeta, pag. 41. lin. 6. serosum, & lin. 15. *αἰματηρὸν* & 15. pag. 41. lin. 24. *καὶ αἰματὸς*, & lin. 36. *ἰσθμὸς* & 122, pag. 43 lin. 30. *ἡγορεῖσθαι*, pag. 47. lin. vlt. fibras, pag. 49 lin. 26. pro bonorum lege humorum pag. 51 lin. 12. Platoni, pag. 59. lin. 9. borborysmi, pag. 60. lin. 19. alioquin, pag. 61. lin. 12. craf- fectiōnem, lin. 33 sed. pag. 65. lin. 22. in ventrem, pag. 75. lin. 8. larissæa, pag. 77. l. 15. forum, pag. 80. lin. 10. & alibi sæpius pro scynæ lege Chinæ vel potius ad congruè loquendum leg. rad. finarum, pag. 85. lin. 27. Pagenles & borboniæ, pag. 90. lin. 14. scroto, pag. 95. lin. 5. Hypocratico, pag. 98. lin. 4. populeoue, pag. 100. lin. 23. defæciatus, pag. 101. lin. vlt. decerni, pag. 102. lin. 3. rad. dictamni, pag. 104. lin. 12. halicacabi, pag. 109. lin. 13. irriguus, pag. 114. lin. 30. citrini, pag. 123. lin. 29. fluorem, pag. 124. lin. 10. iua, pag. 128. lin. 14. Perumiano, pag. 135. lin. 15. hydragogum, pag. 141. lin. 12. Ischium. Pag. 144. lin. 5. vſus, pag. 179. lin. 3. stranguitiam, pag. 182. lin. antepen. conferuæ, pag. 192. lin. 18. laborauit. Et in marg. omnis, pag. 202. lin. 7. hydrargyri, pag. 208. in marg. vinum substantia neruosis partibus noxiū, qualitate ami- cum, pag. 212. in marg. apparet cum, pag. 239. lin. 4. fugitiuo, & lin. 5. Gonorrhœa Go- norrhœam, pag. 243. varices de genere eorum quæ, pag. 246. lin. 28. berberorum, pag. 247. lin. 4. tenui, & subfinem lin. testatur, pag. 250. lin. 6. dele integram, p. 255. lin. 15. auriginosorum, p. 271. lin. antep. rebellante, pag. 272. lin. 6. contactuque, & lin. 8. spica & pag. 286. lin. 4. pede, pag. 317. lin. 14. meatus.

Cætera emendabit candidus Lector.